

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINA ZADVARJE

GODINA XX

Zadvarje , 20.04.2017.

Broj 3

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

Sukladno obavezi prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), a temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 03/17), Općinsko vijeće Općine Zadvarje na svojoj 18. sjednici održanoj 19. travnja 2017. donosi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ZADVARJE za razdoblje 2017.-2022. godine

Boškovićevo uspon 16, 52100 Pula
www.ekoadria.hr,
e-mail: ekoadria@ekoadria.hr
tel.052/386 - 332

Zadvarje, travanj 2017.

**NAZIV DOKUMENTA: PLAN GOSPODARENJA OTPADOMOPĆINE ZADVARJE za razdoblje
2017.-2022. godine**

NARUČITELJ:

Općina Zadvarje

Sv. Kata 28

21255 Zadvarje

Tel/fax: 021 729-222 / 021 729-222

IZRAĐIVAČ:

Eko-Adria d.o.o.,

Boškovićevo uspon 16,

52100 Pula

Tel/fax: 052 386-332 / 052 496-600

ekoadria@ekoadria.hr

VODITELJ:

Mr.sci.Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

IZRAĐIVAČI: *Neven Iveša, dipl. ing. bio.*

Aleksandar Lazić, mag. oecol. etprot. nat

Mauricio Vareško, bacc. ing. polit.

DIREKTORICA:

Mr.sci.Koviljka Aškić, dipl.ing.kem.teh.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ZADVARJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Klasa: 310-33/17-01/01
Ur.broj: 2155/04-01-18-01
Zadvarje, 19.04.2017.

Na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, RH 94/13), temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. („Narodne novine“ RH 03/17), te članka 31. Statuta Općine Zadvarje (« Službeni glasnik Općine Zadvarje » br. 03/09. i 02/13.), Općinsko vijeće Općine Zadvarje na svojoj 18. sjednici održanoj 19.04.2017. godine donijelo je

ODLUKU

o usvajanju Plana gospodarenja otpadom
Općine Zadvarje za razdoblje 2017.-2022. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom usvaja se **Plan gospodarenja otpadom Općine Zadvarje za razdoblje 2017.-2022. godine** (u daljnjem tekstu :Plan).

Članak 2.

Plan iz članka 1. ove Odluke njen je sastavni dio i nalazi se u prilogu iste .

Članak 3.

Plan stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku» Općine Zadvarje .

Predsjednik Općinskog vijeća
Toni Popović

SADRŽAJ

KLJUČNI POJMOVI.....	4
1. UVOD 7	
2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITE OKOLIŠA 8	
3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITU OKOLIŠA10	
4. podaci O OPĆINI	12
5. STANJE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ZADVARJE	13
5.1 Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada	13
5.2 Ukupne količine otpada	15
5.3 Postojeći sustav gospodarenje otpadom na području Općine	25
5.4 Lokacije onečišćene otpadom – „crne točke“	26
6. OSNOVNI CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM	Error! Bookmark not defined.
7. PROCJENA RAZVOJA TIJEKA OTPADA, POTREBE I NAČIN USPOSTAVE NOVIH SUSTAVA30	
7.1 Gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom.....	30
7.2 Gospodarenje građevnim otpadom.....	33
7.3 Gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada	33
8. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I POSTROJENJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	34
8.1 Postojeće stanje	34
8.2 Planirane građevine	35
9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI GOSPODARENJA OTPADOM.....	36
10. MJERE ZA PROVEDBU PLANA	36
10.1 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom</u>	37
10.2 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom</u>	45
10.3 <u>Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja ostalim kategorijama otpada</u>	45
10.4 <u>Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom</u>	46
10.5 <u>Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti</u>	46
10.6 <u>Mjere unaprjeđenja nadzora nad gospodarenjem otpadom</u>	47
10.7 <u>Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om</u>	47
11. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	48
12. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA.....	49
12.1 Postojeće stanje na sprječavanju nastanka otpada, ciljevi i prioriteta.....	49
12.2 Mjere sprječavanja nastanka otpada.....	50
13. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU MJERA PLANA	51
14. ZAKLJUČAK	53
15. PRILOZI	54
15.1 Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati 54	
15.2 Mjere, nositelji i rokovi za postizanje zadanih ciljeva.....	55

KLJUČNI POJMOVI

»**biootpad**« je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

» **biorazgradivi komunalni otpad**« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad;

»**biološki razgradivi otpad**« je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;

»**centar za gospodarenje otpadom (CGO)**« je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada; Može se sastojati od:

- centra za ponovnu uporabu
- reciklažnog dvorišta

- *reciklažnog dvorišta za građevinski otpad*
- *postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i*
- *postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada,*
- *postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada,*
- *postrojenja za mehaničko biološku obradu miješanog komunalnog otpada,*
- *odlagališne plohe za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i*
- *odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada.*

»**građevina za gospodarenje otpadom**« je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada;

»**građevni otpad**« je otpad nastao prilikom izgradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;

»**inertni otpad**« je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

»**krupni (glomazni) komunalni otpad**« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;

»**komunalni otpad**« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

»**miješani komunalni otpad**« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

»**neopasni otpad**« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona održivom gospodarenju otpada (NN 94/13);

»**odlagalište otpada**« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište),

»**odvojeno sakupljanje**« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

»**opasni otpad**« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);

»**otpad**« je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

»**posebne kategorije otpada**« su biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni polikloriranibifenili i polikloriraniterfenili.

»**postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)**« je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.

»**postupci gospodarenja otpadom**« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska oporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

»**problematični otpad**« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

»**proizvodni otpad**« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

»**proizvođač otpada**« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

»**reciklažni centar**« je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada. Reciklažni centar se može sastojati od:

- centra za ponovnu uporabu
- reciklažnog dvorišta
- reciklažnog dvorišta za građevni otpad
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i
- postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada.

»**reciklažno dvorište**« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

»**mobilno reciklažno dvorište**« je mobilna jedinica, pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

»**reciklažno dvorište za građevni otpad**« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

»**recikliranje**« je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

»**sakupljanje otpada**« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

»**skladištenje otpada**« je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

»**sprječavanje nastanka otpada**« su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;

»**vlasnik otpada**« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada.

KRATICE

CGO - centar za gospodarenje otpadom

CS – Civilni sektor

EE - Električni i elektronički uređaji i oprema

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

HAOP – Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

HV - Hrvatske vode

JLS – Jedinica lokalne samouprave

JRS – Jedinica regionalne samouprave

MKO – Miješani komunalni otpad

MBO - Mehaničko-biološka obrada

MZOE – Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

PGORH – Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.

PKO - Posebne kategorije otpada

PU – Privatna ulaganja

RH – Republika Hrvatska

ROO – Registar onečišćavanja okoliša

ZOGO – Zakon o održivom gospodarenju otpadom

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine određuje niz ciljeva i mjera koji omogućavaju da Hrvatska postane resursno učinkovito društvo u skladu s Direktivama EU, najnovijim smjernicama Europske komisije vezanim za gospodarenje otpadom i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Plan gospodarenja otpadom RH (PGORH) naglasak stavlja na ispunjenje ciljeva u hijerarhiji otpada, odnosno na sprječavanju nastanka otpada i recikliranju otpada.

Svrha donošenja ovog Plana gospodarenja otpadom – u daljnjem tekstu Plan, je definiranje ciljeva, mjera, aktivnosti i rokova za provođenje istih, kao i planiranje potrebnih financijskih sredstava za provođenje mjera iz Plana.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom- u daljnjem tekstu Zakon, u članku 21. navedeno je da su jedinice lokalne samouprave - u daljnjem tekstu JLS, pa tako i Općina Zadvarje - u daljnjem tekstu Općina, dužne izraditi Plan te za prijedlog Plana ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Plan se donosi za razdoblje od 6 godina, a njegove izmjene prema potrebi. Planom gospodarenja otpadom se određuje i usmjerava gospodarenje otpadom, analizira postojeće stanje te daju smjernice za njegovo unaprjeđenje.

Plan prema Zakonu (čl. 21.) obuhvaća:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području JLS, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša koja se uređuju pravnom stečevinom Europske unije, zakonskom regulativom RH i Planom gospodarenja otpadom RH koji je u potpunosti usklađen s EU direktivama i smjernicama Europske komisije, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe, npr. energetska uporaba,
5. zbrinjavanje otpada.

Načela u gospodarenju otpadom su sljedeća:

1. "načelo onečišćivač plaća" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad
2. "načelo blizine" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš
3. "načelo samodostatnosti" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada

4. "načelo sljedivosti" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Gospodarenje otpadom se provodi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

1. rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
2. pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
3. štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
4. nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

2. ZAKONODAVSTVO RH ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITE OKOLIŠA STRATEŠKO-PLANSKI DOKUMENTI

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske ([NN 30/09](#))
- Nacionalna strategija zaštite okoliša ([NN 46/02](#))
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš ([NN 46/02](#))
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ([NN 130/05](#))
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine ([NN 03/17](#))

OPĆI PROPISI ZA PODRUČJE OTPAD

- Zakon o potvrđivanju Baselske Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju ([NN MU 3/94](#))
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom ([NN 94/13](#))
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom ([NN 69/06](#), [17/07](#), [39/09](#))
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije ([NN 6/14](#))
- Pravilnik o gospodarenju otpadom ([NN23/14](#), [51/14](#), [121/15](#), [132/15](#))
- Pravilnik o katalogu otpada ([NN 90/15](#))
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada ([NN 75/16](#))
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ([NN 114/15](#))
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada ([NN 117/14](#))

PROPISI ZA POSEBNE KATEGORIJE OTPADA

- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži ([NN 88/15](#))
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama ([NN 113/16](#))
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima ([NN 124/06](#), [121/08](#), [31/09](#), [156/09](#), [91/11](#), [45/12](#), [86/13](#))
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima ([NN 111/15](#))
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima ([NN 125/15](#), [90/16](#))
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest ([NN 69/16](#))
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest ([NN 58/11](#))

- *Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom* ([NN 50/15](#))
- *Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom* ([NN 42/14](#), [48/14](#), [107/14](#), [139/14](#))
- *Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi* ([NN 38/08](#))
- *Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje Titan-dioksida* ([NN 117/14](#))
- *Pravilnik o gospodarenju polikloriranimbifenilima i polikloriraninterfenilima* ([NN 103/14](#))
- *Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina* ([NN 128/08](#))

OSTALI PROPISI VAŽNI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Zaštita okoliša:

- *Zakon o zaštiti okoliša* ([NN 80/13](#), [78/15](#))
- *Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom* ([NN 120/04](#))
- *Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom* ([NN 95/04](#))
- *Naputak o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite* ([NN 50/00](#))

Komunalno gospodarstvo:

- *Zakon o komunalnom gospodarstvu* ([NN 36/95](#), [70/97](#), [128/99](#), [57/00](#), [129/00](#), [59/01](#), [26/03](#), [82/04](#), [110/04](#), [178/04](#), [38/09](#), [79/09](#), [49/11](#), [144/12](#), [147/14](#))
- *Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom* ([NN 129/11](#), [NN 137/11](#))

Prijevoz opasnih tvari:

- *Zakon o prijevozu opasnih tvari* ([NN 79/07](#))

Ostalo:

- *Strategija zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva* ([NN 125/14](#))
- *Uredba o uvjetima te načinu zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti* ([NN 44/08](#))
- *Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima* ([NN 79/14](#), [41/15](#), [75/15](#))

3. ZAKONODAVSTVO EU ZA PODRUČJE GOSPODARENJA OTPADOM I ZAŠTITU OKOLIŠA

A. Učinkovitost resursa

Plan za Europu koja učinkovitije raspolaže resursima ([COM\(2011\)0571](#)) dio je vodeće inicijative za učinkovitost resursa u strategiji Europa 2020. U njemu se podržava prelazak na održivi rast putem gospodarstva koje učinkovito koristi resurse i s niskim emisijama ugljičnog dioksida. Plan uzima u obzir napredak postignut u Tematskoj strategiji o održivoj uporabi prirodnih resursa ([COM\(2005\)0670](#)) i strategiji EU-a o održivom razvoju te određuje okvir za uređenje i provedbu budućih aktivnosti. Također definira strukturne i tehnološke promjene koje su potrebne do 2050., kao i ključne ciljeve koji se moraju postići do 2020. U njemu se predlažu načini na koje se može povećati produktivnost resursa i odvojiti gospodarski rast od korištenja resursa i utjecaja tog korištenja na okoliš. Povećanje učinkovitosti resursa ima ključnu ulogu u osiguranju rasta i zapošljavanja u Europi. Tehnološkim inovacijama stvara velike gospodarske mogućnosti, povećava produktivnost, smanjuje troškove i povećava konkurentnost. Očekuje se da će povećati zapošljavanje u sektoru „zelene tehnologije” koji se sve brže razvija te otvoriti nova izvozna tržišta.

B. Gospodarenje otpadom i sprječavanje nastajanja otpada

1. Trenutna Okvirna direktiva o otpadu ([2008/98/EC](#)) nastavlja se na Tematsku strategiju o sprječavanju nastajanja i recikliranju otpada ([COM\(2005\)0666](#)), stavljajući izvan snage prethodnu Okvirnu direktivu o otpadu ([75/442/EEZ](#) kodificirana Direktivom [2006/12/EZ](#)), Direktivu o opasnom otpadu ([91/689/EEZ](#)) i Direktivu o odlaganju otpadnih ulja ([75/439/EEZ](#)). Njezin je cilj reformirati i pojednostavniti europsku politiku gospodarenja otpadom uvođenjem novog okvira i novih ciljeva s naglaskom na sprječavanje nastajanja otpada. Njome se određuju osnovni koncepti i definicije u području upravljanja otpadom, uključujući i definicije otpada, recikliranja i uporabe, a od država članica se zahtijeva da do 2013. pokrenu nacionalne programe za sprječavanje nastajanja otpada te predviđa hijerarhiju u gospodarenju otpadom.

2. U Uredbi o pošiljkama otpada ([\(EZ\) br. 1013/2006](#)) određena su pravila o prijevozu otpada unutar EU-a te između EU-a i država izvan EU-a, s posebnim ciljem poboljšanja zaštite okoliša. Njome je pokriven cestovni, željeznički, morski i zračni prijevoz gotovo svih vrsta otpada (osim radioaktivnih tvari). Osobito se zabranjuje izvoz opasnog otpada u države koje nisu dijelom OECD-a te izvoz otpada za odlaganje izvan država EU-a/Europskog udruženja slobodne trgovine. Međutim, nezakonit prijevoz otpada ostaje i dalje ozbiljan problem, a cilj prijedloga koji je Parlament usvojio 14. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 jest pomoći kako bi se zajamčila ujednačenija provedba Uredbe o pošiljkama otpada. Novom uredbom učvrstit će se odredbe o inspekcijama u postojećem zakonodavstvu te će se više inzistirati na nacionalnim pregledima i planiranju.

C. Zakon o proizvodnji i posebnim tokovima otpada

1. **Otpadna vozila:** Cilj Direktive [2000/53/EZ](#) je smanjenje stvaranja otpada od otpadnih vozila i njihovih dijelova, na primjer povećanjem stope ponovne upotrebe i uporabe na 95% do 2015. te stope ponovne upotrebe i recikliranja na barem 85%. Njome se također potiče proizvođače i uvoznike vozila na ograničavanje uporabe opasnih tvari u vozilima te na korištenje recikliranim materijalima. Izvješće o provedbi ([COM\(2009\)0635](#)) pokazuje da je stupanje na snagu Direktive o otpadnim vozilima u mnogim državama članicama problematično zbog velike razlike u broju objavljenih automobila i otpadnih vozila te nezakonitog izvoza u države u razvoju.

2. **Uredba EU-a o recikliranju brodova** ([\(EU\) br. 1257/2013](#)) stupila je na snagu 30. prosinca 2013. Njezin je glavni cilj spriječiti, smanjiti i isključiti nesreće, povrede i druge negativne posljedice po ljudsko zdravlje i okoliš koje proizlaze iz recikliranja i postupanja s brodovima EU-a, posebno kako bi se zajamčilo da opasan otpad nastao recikliranjem takvih brodova podliježe ekološki prihvatljivom gospodarenju otpadom. Uredbom se određuje niz uvjeta za europske brodove, europske brodovlasnike, objekte za reciklažu koji žele reciklirati europske brodove te relevantna nadležna tijela ili uprave. Kako bi se zajamčila pravna jasnoća te izbjegao administrativni teret, brodovi obuhvaćeni u novom zakonodavstvu neće biti uključeni u područje primjene [Uredbe o pošiljkama otpada \(EZ\) 1013/2006](#).

3. **Cilj Direktive 2002/96/EZ**, izmijenjene [Direktivom 2008/34/EZ](#), jest boljim i smanjenim odlaganjem otpada električne i elektroničke opreme (OEEO) zaštititi tlo, vodu i zrak. Direktiva 2002/95/EZ o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi usvojena je usporedno s Direktivom o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, a cilj joj je zaštititi okoliš i ljudsko zdravlje ograničenjem uporabe olova, žive, kadmija, kroma i bromiranih usporivača gorenja u takvoj opremi. Provedba Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi te Direktive o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi u državama članicama pokazala se otežanom, s obzirom na to da je 2008. prikupljena i propisno

obrađena samo trećina ukupnog električnog i elektroničkog otpada. Jednako tako, preinačene verzije [Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi \(2012/19/EU\)](#) te [Direktive o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi \(2012/18/EU\)](#) usvojene su 2012. nakon podugačkog zakonodavnog postupka. Cilj je bio poboljšati njihovu provedbu, smanjiti administrativni teret koji iz tog proizlazi te pojasniti odnos između dviju direktiva. Novim se direktivama od država članica zahtijeva da povećaju razinu prikupljanja električnog otpada te da omoguće potrošačima vraćanje uređaja u bilo koju prodavaonicu malih električnih uređaja bez obveze kupovanja nove robe. Teret dokazivanja kada je riječ o prijevozu električnog otpada odsada snosi izvoznik, čime se sprječava ilegalan prijevoz otpada u države izvan EU-a gdje se odlaže u uvjetima štetnim za okoliš.

4. Odlaganje istrošenih baterija i akumulatora: Cilj Direktive 2006/66/EZ o baterijama, akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima jest poboljšati gospodarenje otpadom te ekološki učinak baterija i akumulatora određivanjem pravila za njihovo prikupljanje, recikliranje, obradu i odlaganje. Direktiva također utvrđuje granične vrijednosti za određene opasne tvari (osobito za živu i kadmij) u baterijama i akumulatorima. U izmjeni Direktive 2013/56/EZ uklonjeno je izuzeće za dugmaste ćelije s masenim udjelom žive od najviše 2%. Kad god je moguće, zahtjevi za registraciju proizvođača i formati moraju biti usklađeni s registracijskim pravilima i formatima utvrđenima u Direktivi o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi.

5. Radioaktivni otpad i radioaktivne tvari: U skladu s Direktivom 96/29/Euratom, svaka država članica mora uvesti obvezu izvještavanja o djelatnostima koje uključuju opasnost od ionizirajućeg zračenja. Ako se uzmu u obzir moguće opasnosti, za te je djelatnosti u određenim slučajevima potrebno prethodno odobrenje o kojem odlučuje svaka država članica pojedinačno. Prijevoz radioaktivnog otpada reguliran je Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 i [Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom](#).

6. Ambalaža i ambalažni otpad: [Direktivom 94/62/EZ](#) pokrivena su sve vrste ambalaže na tržištu EU-a i sav ambalažni otpad koji upotrebljavaju ili proizvode industrije, trgovine, uredi, prodavaonice, uslužne djelatnosti, kućanstva ili drugi subjekti. Njome se zahtijeva od država članica da poduzmu mjere za sprječavanje stvaranja ambalažnog otpada te razvoj sustava ponovne uporabe ambalaže. U izmjeni Direktive 2004/12/EZ utvrđeni su kriteriji te pojašnjena definicija „ambalaže”. U studenom 2013. Komisija je predstavila prijedlog direktive za smanjenje korištenja laganih plastičnih vrećica u EU-u. Parlament je 16. travnja 2014. usvojio stajalište u prvom čitanju, a o odredbama će se raspravljati tijekom osmog parlamentarnog saziva.

7. Otpad iz industrije za preradu mineralnih sirovina: Direktiva o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (Direktiva o otpadu iz rudarstva [2006/21/EZ](#)) nastoji riješiti značajne ekološke i zdravstvene rizike povezane s količinom i mogućnošću zagađenja novog i starog otpada iz rudarstva.

D. Obrada i odlaganje otpada

1. Uporaba kanalizacijskog taloga u poljoprivredi: Postupnom provedbom Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (91/271/EEZ) u svim državama članicama povećava se količina kanalizacijskog taloga koji zahtijeva zbrinjavanje. Direktivom Vijeća 86/278/EEZ regulira se uporaba kanalizacijskog taloga u poljoprivredi radi zaštite okoliša (osobito tla) i ljudskog zdravlja od teških metala i drugih zagađivača.

2. Polikloriranibifenili (PCB-i) i polikloriraniterfenili (PCT-i): Direktivom 96/59/EZ usklađuju se zakoni država članica o nadziranom odlaganju **PCB-a** i **PCT-a**, dekontaminaciji ili odlaganju opreme koja sadrži polikloriranebifenile i/ili odlaganju iskorištenih polikloriranihbifenila radi njihova potpunog uklanjanja. Također, Uredbom (EZ) br. 850/2004 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima obuhvaćeni su i PCB-i.

3. Odlagališta: Cilj Direktive o odlagalištima ([1999/31/EZ](#)) jest spriječiti ili smanjiti nepovoljne učinke odlagališta otpada na okoliš, posebno na površinske vode, podzemne vode, tlo i zrak, kao i na ljudsko zdravlje. Direktivom se uspostavlja sustav dozvola za rad. Države članice moraju svake tri godine izvijestiti Komisiju o provedbi Direktive. Provedba ostaje nedostatna jer sve odredbe nisu provedene u svim državama članicama te još uvijek postoji velik broj nezakonitih odlagališta otpada.

4. Spaljivanje otpada: Cilj Direktive 2000/76/EZ o spaljivanju otpada jest u što većoj mjeri spriječiti ili smanjiti onečišćenje zraka, vode i tla koje je uzrokovano spaljivanjem ili suspaljivanjem otpada. U studenom 2010. ta je Direktiva stavljena izvan snage Direktivom 2010/75/EU o industrijskim emisijama i odgovarajućim direktivama.

4. OPĆI PODACI O OPĆINI

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) određuje se područje Općine.

Slika 1. Lokacija Općine Zadvarje (Izvor: Državna geodetska uprava)

Općina Zadvarje je smještena u obalnoj mikroregiji Splitsko-dalmatinske županije, između Grada Omiša i Općine Brela, u uvali Vruja od koje se prostire preko prijevaja Dubci ka unutrašnjosti do granice s Općinom Šestanovac, a na moru je razgraničena s općinom Selca (službene stranice Općine Zadvarje). Područje Općine od 13,22km² naseljuje 289 stanovnika. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, u sastavu Općine nalaze se sljedeća naselja:

Tablica 1. Broj stanovnika u Općini prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika
Zadvarje	289
UKUPNO	289

Izvor: www.dzs.hr

Općina obuhvaća devet manjih zaselaka: Dubca, Potpoletnica, Krnići, Krželji, Popovići, Santrići, Pejковиći, Krčići i Zadvarjekoji zajedno čine naselje Zadvarje.

Prema podacima iz Plana gospodarenja otpadom Općine Zadvarje za razdoblje 2010. – 2018., obalni dio Općine se nalazi u uvali Vruja te je, po svojoj specifičnosti, zaštićen u kategoriji hidrološkog spomenika prirode. U blizini uvale Vruja obale se visoko i strmo izdižu iznad površine mora, a dno se pod istim kutom nagiba spušta u veće dubine. Ovakva obala u našem priobalju je jedinstveno stanište za razvoj biocenoza okomitih podvodnih klifova i razvoj živog svijeta u području podvodnih izvora slatke vode - vrulja. Jednim dijelom Općina ulazi u Park prirode Biokovo, na prijevaju Dubci. Od ostalih specifičnosti ističe se rijeka Cetina sa svojim kanjonom. Ovo područje obilježava mediteranska klima, sa periodom ljetne suše, nepovoljnog rasporeda oborina tijekom godine, semihumidne klime zbog inklinacije primorskih obronaka te izrazitog eolskog utjecaja (najveći utjecaj ima bura). U obalnom pojasu srednja godišnja temperatura zraka se kreće od 14 do 17 °C, a srednja mjesečna

temperatura se ne spušta ni u jednom mjesecu ispod 8 °C, iako u najhladnijem periodu ima dana kad temperatura pada ispod 0 °C, što je češća pojava u gornjem dijelu područja. U nižim predjelima mraz je razmjerno rijetka pojava pa nema većeg utjecaja na vegetaciju. Osim državnih i županijskih cesta, područjem Općine prolaze i lokalne te ostale nerazvrstane ceste i putevi. U Općini, broj stanova i kuća za stalno stanovanje zastupljen je najvećim udjelom u ukupnom broju stanova i kuća što je vidljivo i iz sljedećih podataka:

Tablica 2. Stanovi i kuće prema načinu korištenja

Stanovi, kuće i prostori prema načinu korištenja	Broj	% od ukupnog broja
Stanovi i kuće za stalno stanovanje	300	88
Stanovi i kuće koji se koriste povremeno (stanovi za odmor)	41	12
Stanovi i kuće u kojima se samo obavlja djelatnost	-	-
UKUPNO	341	100

Izvor: Općina

Sve značajnija gospodarska grana na području Općine je turizam. Prema podacima Turističke zajednice Općine za period 2013. - 2016. godine broj noćenja na području Općine prikazan je u Tablici 3:

Tablica 3. Broj noćenja na području Općine u vremenskom periodu 2012.-2016. god

Godina	Broj noćenja
2012.	500
2013.	500
2014.	500
2015.	500
2016.	1.000

Izvor: TZ Općine

5. STANJE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE ZADVARJE

5.1 Porijeklo, sastav, kategorije i vrste otpada

Na području Općine porijeklo otpada je iz domaćinstava stanovnika općine, turističke proizvodnje otpada i iz uslužnih djelatnosti. Prema europskoj klasifikaciji uslužne djelatnosti su primjerice:

- trgovina i popravci (automobila, strojeva i sl.)
- hoteli i restorani
- prijevoz putnika i komunikacija
- obrazovanje
- zdravstvo i socijalna skrb
- aktivnosti vezane za rekreaciju, kulturu i sport
- transport i skladištenje

Od 2011. godine nadalje u ukupne količine komunalnog otpada ubrajaju se i količine koje potječu iz uslužnog sektora, a koji se smatraju komunalnim otpadom (otpadni papir i karton, ambalažni otpad itd.).

Osnovne djelatnosti gospodarstva Općine bazirane su na poljoprivredi i elektroprivredi, a turizam je tek u povojima.

Osim miješanog komunalnog otpada (KB - 20 03 01) na području Općine se odvojeno prikupljaju sljedeće kategorije otpada:

- 130208* - ostala motorna, strojna i maziva ulja
- 170405 - željezo i čelik
- 200101 - papir i karton
- 200102 - staklo
- 200111 - tekstil
- 200135* - odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
- 200139 - plastika
- 200140 - metali
- 200307 - glomazni otpad

Prema vodiču komunalne tvrtke „Peovicad.o.o.“ za odvojeno prikupljanje otpada prikuplja se:

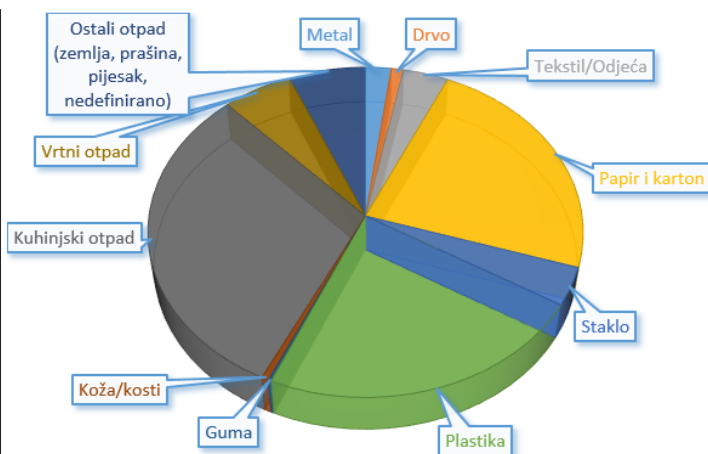
- plavi spremnik za prikupljanje papira i kartona: novinski i uredski papir, časopisi, katalogi, prospekti, bilježnice, papirnata i kartonska ambalaža,
- zeleni spremnik za prikupljanje stakla: staklene boce i staklenke,
- žuti spremnik za prikupljanje plastične ambalaže: ambalaža deterdženta, šampona, prehrambenih proizvoda,
- sivi spremnik za metalni otpad.

Glomazni otpad se na području Općine prikuplja po pozivu stanovnika.

Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u 2015. godini (Izvor: HAOP) prikazan je tablicom:

Tablica 4. Procijenjeni sastav MKO u RH u 2015. godini

Sastavnica	Udio (%)
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/Odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
UKUPNO	100,0

5.2. Ukupne količine otpada

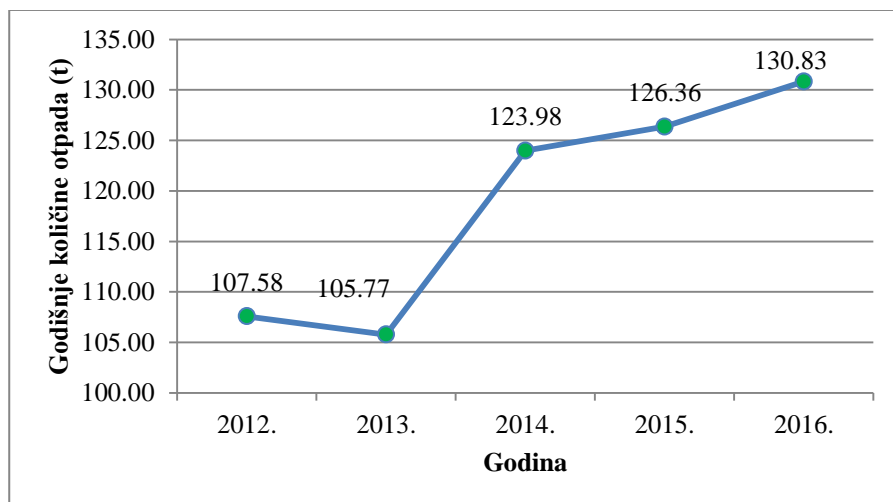
Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Navedeni otpad nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole, objekti koje koriste jedinice lokalne samouprave i državne službe i sl.) i na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih površina.

Ukupne godišnje količine prikupljenog otpada s područja Općine odnose se na miješani komunalni otpad, plastičnu i staklenu ambalažu, papir i karton te su prikazane tablicom u nastavku.

Tablica 5. Ukupne količine komunalnog otpada na području Općine

Godina	Ukupne godišnje količine otpada (t)
2012.	107,58
2013.	105,77
2014.	123,98
2015.	126,36
2016.	130,83

Grafički prikaz kretanja ukupne godišnje proizvodnje komunalnog otpada na prostoru Općine u posljednjih 5 godina dan je u nastavku.

Slika 2. Grafički prikaz kretanja godišnje količine proizvedenog otpada s područja Općine

Iz grafičkog prikaza vidljivo je kako se godišnje količine proizvedenog otpada na području Općine povećavaju. Razlog povećanoj proizvodnji komunalnog otpada je, osim gospodarskog rasta Općine koji uvjetuje i veću proizvodnju otpada, u nešto povećanom broju turističkih noćenja.

U 2016. godini je s područja Općine sakupljen MKO, plastična ambalaža, otpadne gume, građevinski čelik, papir i karton, otpadno staklo, tekstil, otpadna električna i elektronička oprema, plastika, metal te glomazni otpad u količinama prikazanim u Tablici 6.

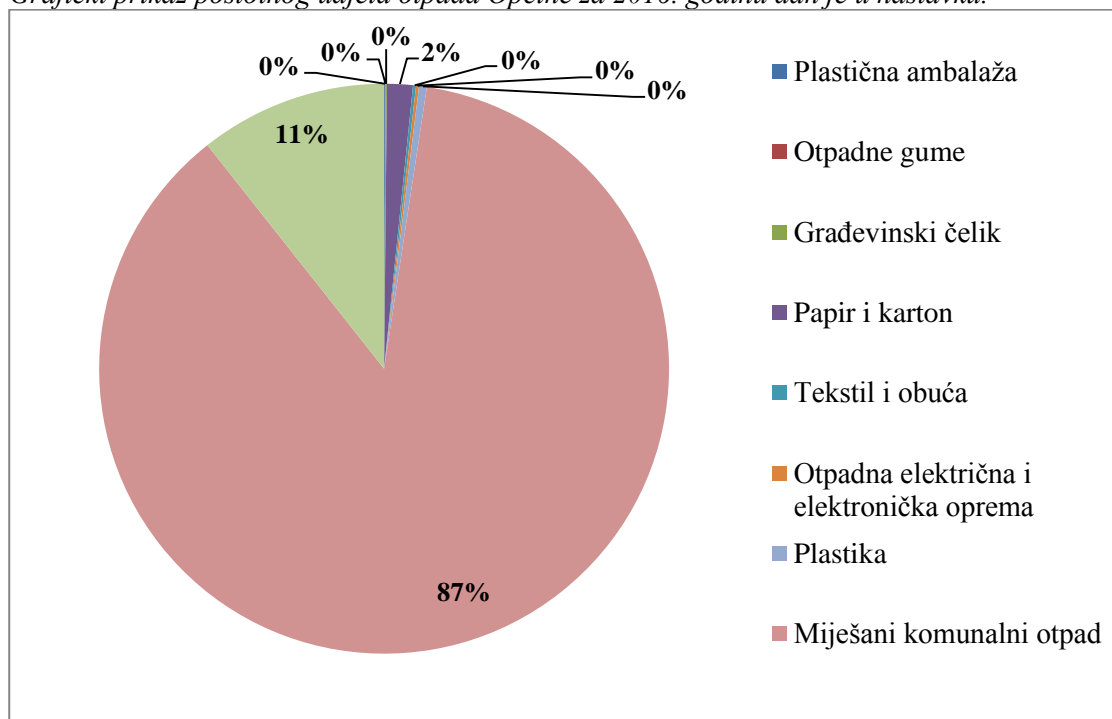
Tablica 6. Količine i vrste sakupljenog otpada s područja Općine u 2016. godini

Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina/t	Postotak od ukupne količine, %
15 01 02	Plastična ambalaža	0,11	0,08
16 01 03	Otpadne gume	0,06	0,00
17 04 05	Građevinski čelik	0,11	0,08
20 01 01	Papir i karton	1,92	1,46
20 01 11	Tekstil i obuća	0,23	0,17
20 01 35	Otpadna električna i elektronička oprema	0,22	0,17
20 01 39	Plastika	0,58	0,44
20 03 01	Miješani komunalni otpad	114,23	86,91
20 03 07	Glomazni otpad	13,98	10,64
UKUPNO		131,44	100

Prema navedenim podacima, na prostoru Općine odvojeno se prikuplja 13% od ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, dok se ostatak (87%) odlaže na odlagalištu otpada. Važno je napomenuti da se od ukupne količine odvojeno prikupljenog otpada (13%) većina odnosi na prikupljeni glomazni otpad (oko 11%).

U 2016. godini ukupno je evidentirano 114,23 t miješanog komunalnog otpada (MKO) sakupljenog s područja Općine. Obzirom na porijeklo otpada, najveći udio MKO potječe iz kućanstava, odnosno od strane stanovnika Općine.

Grafički prikaz postotnog udjela otpada Općine za 2016. godinu dan je u nastavku.

Slika 3. Sakupljeni otpad s područja Općine u 2016. godini

Uzme li se podatak o specifičnoj količini otpada po turističkom noćenju od prosječno 1,4 kg/noćenju (izvor: Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada, HAOP) te podatke iz Tablice 3. o broju noćenja na području Općine, mogu se odvojiti proizvedene količine otpada od

strane stanovnika Općine i od strane turista na području Općine te se može procijeniti količina proizvedenog otpada po stanovniku Općine.

Tablica 7. Godišnja količina otpada sa i bez turističkih noćenja

GODINA	KOMUNALNI OTPAD t/god.	BROJ NOĆENJA	KOLIČINA OTPADA PO NOĆENJU (kg)	Proizvedeni otpad stanovnici Općine (t)	Proizvedeni otpad turistički (t)	Postotak turističkog otpada
2012.	107,58	500	1,4	106,88	0,70	0,65
2013.	105,77	500		105,07	0,70	0,67
2014.	123,98	500		123,28	0,70	0,57
2015.	126,36	500		125,66	0,70	0,56
2016.	130,83	1.000		129,43	1,40	1,08

Prema podacima HAOP-a ukupna količina proizvedenog komunalnog otpada u 2015. godini na razini RH iznosila je 386 kilograma po stanovniku, odnosno 1,05 kg dnevno, dok je za Splitsko – dalmatinsku županiju ta količina viša i iznosi 542 kilograma po stanovniku, odnosno 1,48 kg dnevno, najviše uslijed intenzivne turističke posjećenosti. Također, na razini RH prosječna količina komunalnog otpada iz turizma iznosi oko 6% od ukupnih količina komunalnog otpada.

Prema podacima iz Tablice 7. i podacima o broju stanovnika na području Općine (289 stanovnika) mogu se matematički izračunati procijenjene prosječne količine proizvedenog otpada po stanovniku Općine u zadnjih 5 godina u iznosu od 1,12 kg dnevno što je za oko 6% više u odnosu na prosjek RH iz 2015. godine i oko 25% manje od prosjeka Splitsko – dalmatinske županije (prema podacima HAOP-a). Postotak turistički proizvedenog otpada na području Općine iznosi 0,7% što je za oko 5% manje nego prema podacima HAOP-a od 6% na razini RH.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se ukupnih količina komunalnog otpada dan je u nastavku:

- Prema PGORH, jedan od ciljeva u gospodarenju otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5%. To bi značilo da bi se do 2022. godine ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine trebale smanjiti na razinu od 120,04 t.

a) Miješani komunalni otpad - MKO

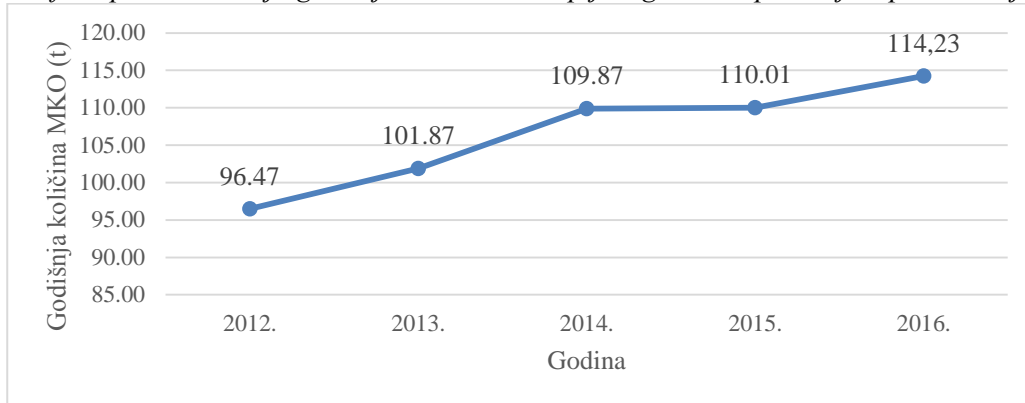
ZOGO-omse miješani komunalni otpad definira kao “otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01”

Količine sakupljenog MKO u Općini u zadnjih 5 godina prikazane su Tablicom 8.

Tablica 1. Količine prikupljenog MKO s područja Općine u posljednjih 5 godina

Godina	Miješani komunalni otpad, t/god.
2012.	96,47
2013.	101,87
2014.	109,87
2015.	110,01
2016.	114,23

Grafički prikaz kretanja godišnjih količina sakupljenog MKO s područja Općine dan je u nastavku.

Slika 4. Kretanje godišnjih količina sakupljenog MKO tijekom godina

Pregledom danih podataka može se zaključiti kako su količine proizvedenog i sakupljenog MKO zadnjih pet godina u trendu rasta. Razlog ovakve situacije leži u činjenici da na području Općine ne postoji kvalitetan sustav odvojenog prikupljanja otpada. Kada se takav način upravljanja otpadom razvije, količine proizvedenog MKO zasigurno će se smanjiti.

Uzme li se u obzir procijenjeni sastav MKO u RH u 2015. godini od strane HAOP-a (Tablica 4.) te godišnje količine komunalnog otpada sakupljenog na području Općine mogu se procijeniti godišnje količine pojedinih sastavnica MKO sakupljenih na području Općine.

Tablica 2. Procijenjeni sastav MKO Općine

Sastavnica	Udio (%)	Procijenjena godišnja količina pojedinih sastavnica miješanog komunalnog otpada u 2016. godini (t)
Vrsta materijala	%	117,08*
Metal	2,1	2,46
Drvo	1,0	1,17
Tekstil/odjeća	3,7	4,33
Papir i karton	23,2	27,16
Staklo	3,7	4,33
Plastika	22,9	26,81
Guma	0,2	0,23
Koža/kosti	0,5	0,59
Kuhinjski otpad	30,9	36,18
Vrtni otpad	5,7	6,67
Ostali otpad (pelene, zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3	7,38

* ukupna godišnja količina komunalnog otpada prema procijenjenim sastavnicama MKO i kategorijama otpada koje se odvojeno prikupljaju na području Općine (miješani komunalni otpad, papir, plastika, staklo i tekstil)

Važno je napomenuti kako gornja tablica predstavlja procijenjeni sastav MKO Općine na temelju ukupnih godišnjih količina proizvedenog komunalnog otpada te ne prikazuje egzaktno informacije o količini pojedine sastavnice MKO sakupljene u pojedinoj godini.

Cilj gospodarenja otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se odloženog miješanog komunalnog otpada dan je u nastavku

- U odnosu na 2015. godinu potrebno je do 2022. godine odložiti na odlagališta otpada manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada. To bi značilo da bi u usporedbi s 2015. godinom bilo moguće odložiti na odlagalište otpada samo 27,50 tona miješanog komunalnog otpada. Nakon 31. prosinca 2017. godine zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj.

b) Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, kao npr.: otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad, otpad iz kuhinja – ostaci hrane, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

U 2015. godini proizvodnja biorazgradivog komunalnog otpada iznosila je 250 kg/stanovniku godišnje, što iznosi 0,68 kg/stanovniku dnevno. Uzimajući u obzir podatak da biorazgradivi udio u miješanom komunalnom otpadu iznosi 65%, (Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog, odnosno, miješanog komunalnog otpada, HAOP), proizvedena količina biorazgradivog komunalnog otpada u Općini iznosi:

Tablica 10. Procijenjene količine biorazgradivog otpada na području Općine

GODINA	KOMUNALNI OTPAD t/god.	POSTOTAK BIORAZGRADIVOG OTPADA	PROCIJENJENA KOLIČINA BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA t/god.
2016.	116,87	65%	75,97

Kako je cilj Općine povećanje udjela odvojenog sakupljanja posebnih kategorija otpada potrebno je uzeti u obzir i sljedeće: biorazgradivi komunalni otpad sadrži tvari i predmete koji se kategoriziraju sljedećim vrstama otpada propisanim posebnim propisom koje uređuje Katalog otpada:

- 15 01 01 – ambalaža od papira i kartona,
- 15 01 03 – ambalaža od drveta,
- 20 01 01 – papir i karton,
- 20 01 08 – biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina,
- 20 01 25 – jestiva ulja i masti,
- 20 01 38 – drvo koje nije navedeno pod 20 01 37 i
- 20 02 01 – biorazgradivi otpad.

Na području Općine odvojeno se prikuplja kategorija otpada „papir i karton“ (KB - 20 01 01) koja spada u biorazgradivi otpad te je uračunata u procijenjene količine biorazgradivog komunalnog otpada iz Tablice 9.

Uzimajući u obzir procijenjeni sastav MKO na području Općine (Tablica 9.) te koeficijent biorazgradivosti pojedinih sastavnica MKO možemo procijeniti količine biorazgradivog komunalnog otpada.

Tablica 11. Udio biorazgradive komponente MKO Općine u 2016. godini

<i>Sastavnica</i>	<i>Udio biorazgradive komponente u MKO (%)</i>	<i>Ukupna količina otpada u 2016. god. (t)</i>	<i>Procijenjeni udio biorazgradive komponente u MKO (t)</i>
<i>Drvo</i>	0,50	130,83	0,65
<i>Tekstil/odjeća</i>	1,85		2,42
<i>Papir i karton</i>	23,20		30,35
<i>Koža/kosti</i>	0,50		0,65
<i>Kuhinjski otpad</i>	30,90		40,43
<i>Vrtni otpad</i>	5,70		7,46
<i>Problematični otpad - pelene</i>	1,99		2,60
UKUPNO	64,64		130,83

Biorazgradivi otpad se na području Općine ne sakuplja u vidu posebnih spremnika, već se sakuplja u sklopu miješanog komunalnog otpada.

Ciljevi gospodarenja koji se planiraju postići na području biorazgradivog komunalnog otpada određeni su zakonskim obvezama iz članka 24. Zakona, koje se tiču ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada. Određeno je kako je najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

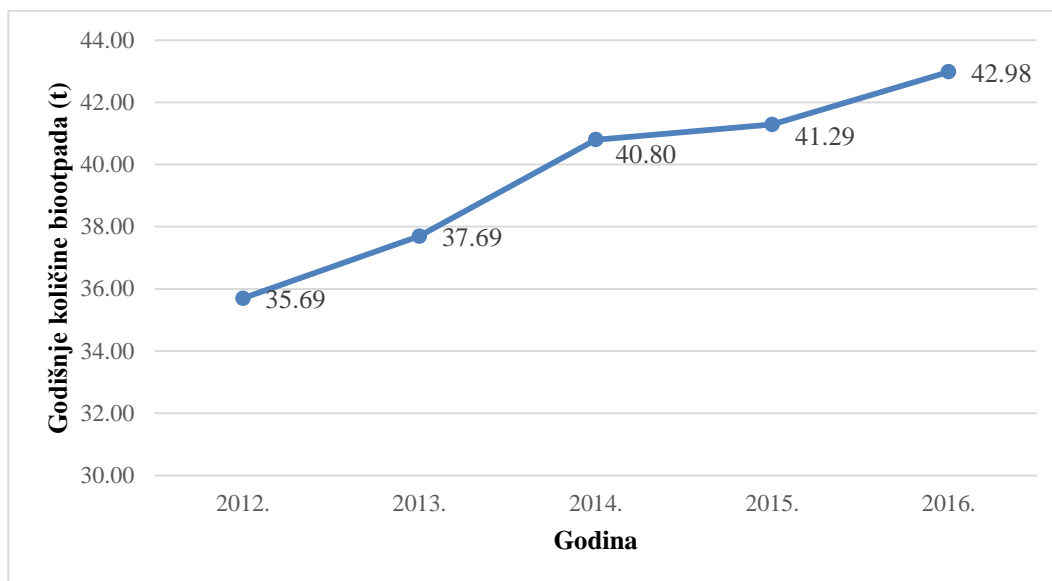
c) Posebne kategorije otpada

ZOGO-om su propisane sljedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni polikloriranibifenili i polikloriraniterfenili.

Biootpad

Prema Zakonu „biootpad“ je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Uzimajući u obzir podatak da udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 37% (izvor: HAOP) može se izračunati kako je u 2016. godini na području Općine sakupljeno 156,26 t biootpada u sklopu MKO, uključujući i odvojeno sakupljeni papir i karton. Koristeći se podacima HAOP-a u nastavku je grafičkim prikazom prikazana količina biootpada sakupljena na području Općine u sklopu MKO.

Slika5. Sakupljene količine biootpada (37%) u sklopu MKO na prostoru Općine prema podacima HAOP-a

Cilj u gospodarenju otpadom koji je potrebno postići prema PGORH, a tiče se biootpada je:

- do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad čini velikim dijelom ambalažni otpad od papira i kartona i višeslojna otpadna ambalaža s pretežno papirnom komponentom, zatim staklena ambalaža, ambalaža od plastike, a manji dio, ambalaža od metala i drveta. Sakupljanje ambalažnog otpada uglavnom je zadovoljavajuće na nivou RH, ali postoje problemi u iskazivanju količina odvojeno prikupljene ambalaže jer JLS raspolažu samo sa podacima o odvojeno prikupljenom otpadu koje im dostave komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu. Podatke ostalih sakupljača ambalaže na tržištu nemaju. Neke JLS, odnosno komunalne tvrtke u njihovom vlasništvu, posjeduju koncesiju za sakupljanje ambalaže obuhvaćene povratnom naknadom i te količine odvojeno prikupljene ambalaže JLS iskazuju kao odvojeno prikupljene količine posebnih kategorija otpada. Velika većina komunalnih tvrtki nema koncesiju za sakupljanje tih vrsta otpada i samim time JLS te podatke ne iskazuju, odnosno, imaju ukupno znatno manje količine odvojeno prikupljenog otpada.

Prema podacima komunalne tvrtke s područja Općine je u 2016. godini sakupljeno 0,11 t plastične ambalaže. Ostale vrste ambalaže, ambalaža od papira i kartona te staklena ambalaža prikupljaju se kao dio odvojeno prikupljenih sljedećih kategorija otpada: papir i karton (20 01 01) i staklo (20 01 02), no točne evidencije o količinama ne postoje.

Otpadni tekstil i obuća

Na području Općine u 2015. i 2016. godini prikupljao se otpadni tekstil putem privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Omišu te je u 2016. godini na taj način prikupljeno 0,23 t otpadnog tekstila.

Otpadne gume

Na području Općine odvojeno se prikupljaju otpadne gume pod ključnim brojem otpada 16 01 03. Otpadnih guma je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 0,06 t.

Otpadni električni i elektronički uređaji i oprema

Na području Općine odvojeno se prikupljaju otpadni električni i elektronički uređaji i oprema pod ključnim brojem 20 01 35*. Otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme je s područja Općine u 2016. godini prikupljeno 0,22 t.

Ostale posebne kategorije otpada

Za proizvedene količine ostalih posebnih kategorija ne postoje podaci od strane Općine i komunalne tvrtke Peovica d.o.o. Ostale posebne kategorije otpada s područja Općine prikupljaju tvrtke ovlaštene za tu djelatnost. Za prikupljanje ostalih posebnih kategorija otpada potrebno je za prostor Općine ustrojiti reciklažno dvorište kako bi stanovnici Općine mogli predavati takvu vrstu otpada odvojeno od MKO.

d) Odvojeno prikupljene kategorije otpada

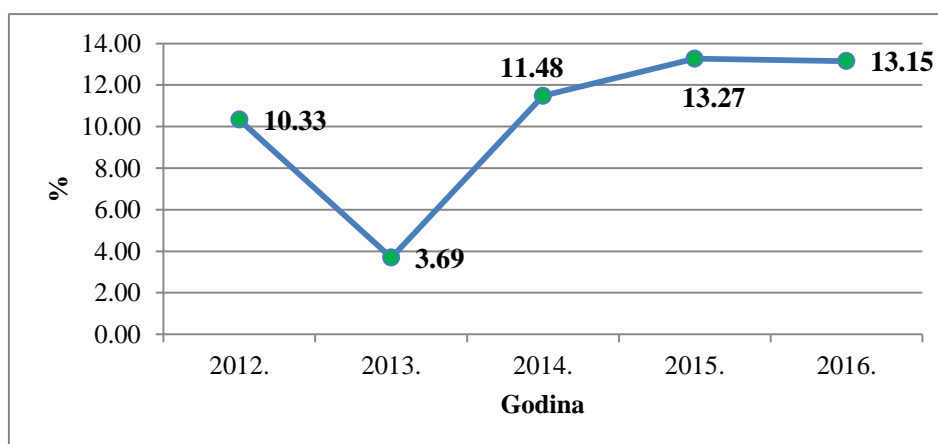
Sve kategorije otpada odvojeno prikupljene od MKO prikazane su tablicom u nastavku.

Tablica 12. Godišnje količine odvojeno sakupljenog otpada s područja Općine

Godina	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t)	UKUPNO (t)	Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%)
2012.	15 01 02	Plastična ambalaža	0,00	11,11	10,33
	16 01 03	Otpadna guma	0,00		
	17 04 05	Otpadni građevinski čelik	0,00		
	20 01 01	Papir i karton	0,00		
	20 01 02	Staklo	0,00		
	20 01 11	Otpadni tekstil i obuća	0,00		
	20 01 35	EE otpad	0,00		
	20 01 39	Plastika	0,00		
	20 01 40	Metal	0,00		
	20 03 07	Glomazni otpad	11,11		
2013.	15 01 02	Plastična ambalaža	0,00	3,90	3,69
	16 01 03	Otpadna guma	0,00		
	17 04 05	Otpadni građevinski čelik	0,00		
	20 01 01	Papir i karton	0,00		
	20 01 02	Staklo	0,00		
	20 01 11	Otpadni tekstil i obuća	0,00		
	20 01 35	EE otpad	0,00		
	20 01 39	Plastika	0,00		
	20 01 40	Metal	0,00		
	20 03 07	Glomazni otpad	3,90		
2014.	15 01 02	Plastična ambalaža	0,00	14,23	11,48
	16 01 03	Otpadna guma	0,00		
	17 04 05	Otpadni građevinski čelik	0,00		
	20 01 01	Papir i karton	0,40		
	20 01 02	Staklo	0,10		
	20 01 11	Otpadni tekstil i obuća	0,00		
	20 01 35	EE otpad	0,01		
	20 01 39	Plastika	0,00		
	20 01 40	Metal	0,11		
	20 03 07	Glomazni otpad	13,62		
2015.	15 01 02	Plastična ambalaža	0,02	16,77	13,27

	16 01 03	Otpadna guma	0,02		
	17 04 05	Otpadni građevinski čelik	0,13		
	20 01 01	Papir i karton	1,58		
	20 01 02	Staklo	0,22		
	20 01 11	Otpadni tekstil i obuća	0,04		
	20 01 35	EE otpad	0,19		
	20 01 39	Plastika	0,28		
	20 01 40	Metal	0,04		
	20 03 07	Glomazni otpad	14,25		
2016.	15 01 02	Plastična ambalaža	0,11	17,21	13,15
	16 01 03	Otpadna guma	0,06		
	17 04 05	Otpadni građevinski čelik	0,11		
	20 01 01	Papir i karton	1,92		
	20 01 02	Staklo	0,00		
	20 01 11	Otpadni tekstil i obuća	0,23		
	20 01 35	EE otpad	0,22		
	20 01 39	Plastika	0,58		
	20 01 40	Metal	0,00		
	20 03 07	Glomazni otpad	13,98		

Posljednjih godina povećava se udio odvojeno prikupljenih kategorija otpada na području Općine, a trend povećanja postotka odvojeno prikupljenih kategorija komunalnog otpada vidljiv je sa Slike 6.

Slika 6. Postotak odvojenog sakupljanja otpada na području Općine

Trenutno se na prostoru Općine odvojeno prikuplja 13% komunalnog otpada, no važno je napomenuti kako je značajan udio u tom postotku glomazni otpad (10%), što bi značilo da se bez tih količina glomaznog otpada odvojeno prikuplja tek 3% otpada.

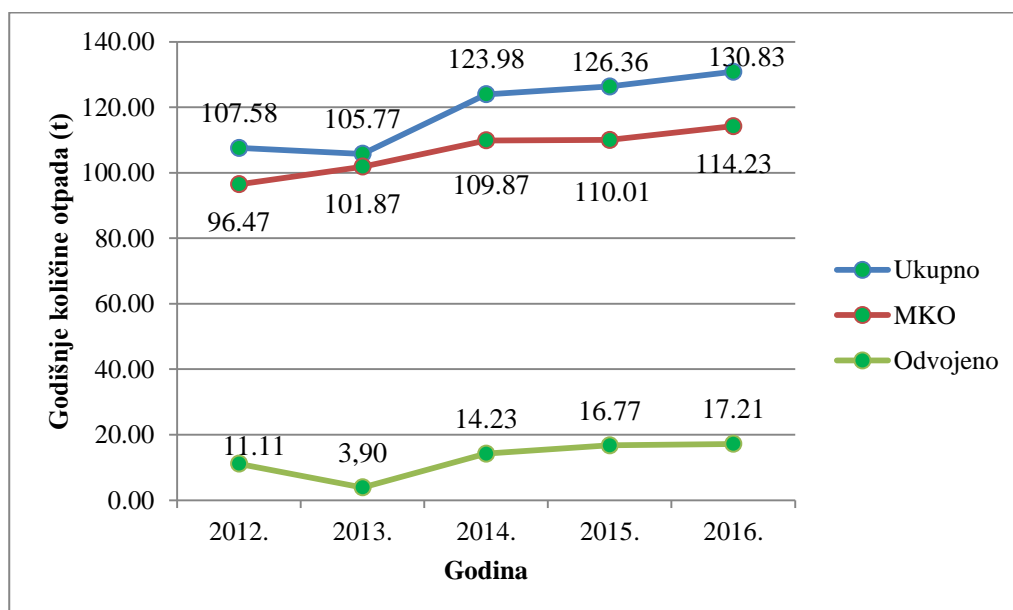
Usporede li se podaci procijenjenih i izračunatih količina pojedinih sastavnica MKO na području Općine te stvarne podatke o količinama odvojeno prikupljenih vrsta otpada, dobivaju se sljedeći podaci.

Tablica 13. Procijenjene sastavnice MKO i odvojeno prikupljene vrste komunalnog otpada na području Općine u 2016. godini

Godina	Naziv otpada	Prikupljeno (t)	Procijenjeno (t)*	Postotak od procijenjenog
2016.	Plastika	0,69	26,81	2,57%
	Staklo	0,00	4,33	0,00%
	Papir i karton	1,92	27,16	7,07%
	Metal	0,00	2,46	0,00%
	Tekstil	0,23	4,33	5,31%

* prema podacima HAOP-a

S obzirom na podatke navedene u gornjoj tablici možemo zaključiti kako se vrlo male količine komunalnog otpada odvojeno prikupljaju u usporedbi s procijenjenim količinama sastavnica MKO prema podacima HAOP-a. Usporedimo li podatke o ukupnim količinama komunalnog otpada, miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada dobivamo sljedeće podatke.

Slika 7. Grafički prikaz ukupnih količina komunalnog otpada, MKO i odvojeno prikupljenog otpada na području Općine

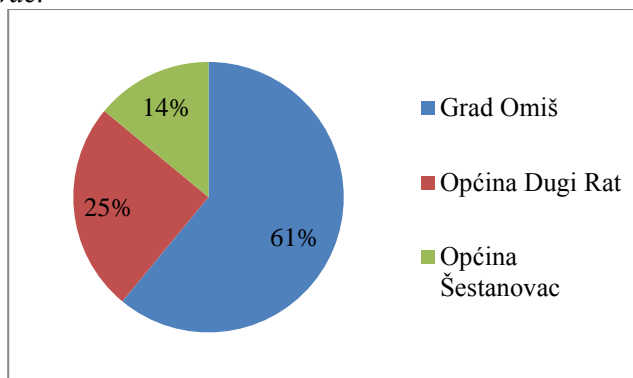
Vidljivo je da su količine odvojeno prikupljenog otpada vrlo male te nisu mogle značajno utjecati na smanjenje količine odloženog miješanog komunalnog otpada.

Cilj u gospodarenju otpadom kojeg je potrebno postići sukladno PGORH, a tiče se odvojeno prikupljenog otpada je:

- do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu je odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.).

5.3. Postojeći sustav gospodarenje otpadom na području Općine

Komunalna tvrtka zadužena za sakupljanje otpada s područja Općine je komunalna tvrtka "Peovica d.o.o." za komunalne usluge iz Omiša. Korisnici usluga komunalne tvrtke "Peovica d.o.o." su Grad Omiš te općine Dugi Rat, Zadvarje i Šestanovac.

Slika 4. Vlasnička struktura komunalne tvrtke Peovicad.o.o.

Osnovni podaci o komunalnoj tvrtki:

Peovica d.o.o. društvo za održavanje čistoće javnih površina i drugih komunalnih djelatnosti
Vladimira Nazora 5, 21310 Omiš

OIB: 34614033767

MBS: 3114228

Tel: 00385 (0)21 862 - 388

Fax: 00385 (0)21 862 - 577

E-mail: info@peovica.hr

Predsjednik uprave: Leonardo Ljubičić

Predmet poslovanja tvrtke sastoji se u obavljanju komunalnih djelatnosti:

- prikupljanje, odlaganje i zbrinjavanje komunalnog otpada
- održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova
- tržnice na malo
- održavanje čistoće javnih površina
- ostale djelatnosti.

Komunalna tvrtka zapošljava oko 50 stalno zaposlenih osoba, a područje koje opslužuje broji oko 24.000 stanovnika.

Komunalna tvrtka „Peovica d.o.o.“ posjeduje važeću dozvolu za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom te je upisana u Očevidnik prijevoznika otpada pod brojem upisa PRV-1337 za prijevoz neopasnog i komunalnog otpada kao i u Očevidnik reciklažnih dvorišta za JLS Grad Omiš, te Općine Dugi Rat, Šestanovac i Zadvarje pod brojem upisa REC-79.

Komunalna tvrtka osigurava odvoz MKO prema naseljima i frekvenciji:

- centar – srijedom i petkom
- ostali dijelovi Općine – ponedjeljkom

Za sakupljanje miješanog komunalnog otpada komunalna tvrtka raspolaže sa 25 spremnika volumena 1.100 L. Postojeći cjenik odvoza MKO s područja Općine obuhvaća naplatu cijene javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada prema formuli:

Iznos mjesečne naknade = naknada održavanja sustava + naknada za odvoz otpada

Naknada za održavanje sustava je fiksna i iznosi između 15,00 i 20,00 kn zavisno radi li se o priobalju ili zaobalju, dok naknada za odvoz otpada ovisi o više parametara: lokaciji (zaobalje ili priobalje), periodu godine (3 vremenske kategorije: sezona, van sezone, pred/po sezona) te broju članova kućanstva. Prema opisanom cjeniku cijena javne usluge ne vrši se prema količini predanog otpada.

Sakupljanje otpada po principu "od vrata do vrata" za ostale kategorije otpada se ne vrši, već se ostali otpad sakuplja s lokacija eko-otoka. Broj, vrsta spremnika i lokacije zelenih otoka na području Općine dani su tablicom u nastavku.

Tablica 14. Broj, vrsta spremnika i lokacije zelenih otoka na području Općine

Papir i karton	Plastična ambalaža	Staklo	Metali	Naselje
1	1	1	1	Zadvarje

Prikupljeni otpad s područja Općine odlaže se na sanitarnu deponiju Karepovac u Gradu Splitu. Na području Općine ne postoji reciklažno dvorište. Najbliže reciklažno dvorište je privremeno reciklažno dvorište Furnaža na području Grada Omiša kojim upravlja komunalna tvrtka Peovicad.o.o. Za potrebe prikupljanja problematičnog i ostalog otpada s područja Općine, tvrtka Peovica d.o.o. osigurala je mobilno reciklažno dvorište, ali komunalna tvrtka još uvijek nema određen raspored kretanja mobilnog reciklažnog dvorišta.

Za područje Splitsko – dalmatinske županije u svrhu gospodarenja otpadom planira se izgradnja CGO – a na lokaciji otprilike 1 km sjeverozapadno od naselja Kladnjice u općini Lečevica, sjeverno od trase autoceste Zagreb – Split, a u neposrednoj blizini lokalne ceste Lečevica – Unešić.

U centru će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije (55 gradova i općina). Dio otpada nastao u blizini dopremat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama. Uspostavljeni CGO zadovoljavat će potrebe oko 10,6% populacije Republike Hrvatske. Uspostavljanjem ovog CGO za potrebe cijele županije i uključivanjem svih jedinica lokalne samouprave u predviđeni sustav, stvorit će se uvjeti za sanaciju i zatvaranje svih postojećih neusklađenih odlagališta na tom području.

5.4. Lokacije onečišćene otpadom

Lokacija onečišćena otpadom je svaka ona na kojoj se nalazi otpad koji može uzrokovati ili uzrokuje onečišćenje okoliša. Popis lokacija onečišćenih otpadom čine:

- *lokacije „crnih točaka“ koje su u postupku sanacije ili za koje je sanacija u pripremi,*
- *lokacije na kojima se nalaze neusklađena odlagališta otpada,*
- *određene lokacije na kojima se nalazi odbačeni otpad i*
- *lokacije „divljih odlagališta“.*

„Divlja odlagališta“ su lokacije na kojima se nalazi manja količina odbačenog otpada koju su tamo odbacili pojedini neodgovorni pojedinci. Na „divljim odlagalištima“ većinom se nalazi odbačeni glomazni otpad i građevni otpad. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom određeno je da su komunalni redari obvezni osigurati uklanjanje otpada s takvih lokacija, a propisane mjere uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora

i vođenje evidencije o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenim količinama odbačenog otpada, obvezniku uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavile vlastite informacijske sustave evidencije, a nacionalni sustav razvija HAOP.

Na području Općine trenutno se nalazi jedna lokacija onečišćena otpadom.

Tablica 15. Popis lokacija onečišćenih otpadom

Naziv lokacije	Gauss– Krügerkoo.	Katastarski ured Omiš	Vrste otpada/ kol.
Slime I	Y:5653426 X:4808891	K.o. Žeževica, k.č. 3/1,6708	170504 - zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 170503 / 8.000 m ³

Slika 8. Divlje odlagalište na području Općine

6. OSNOVNI CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM

Na nacionalnoj razini obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva ispunjene su za ambalažni otpad gotovo u potpunosti (osim u dijelu recikliranja metala i drva), a u potpunosti za otpadna vozila, EE otpad, baterije i otpadne gume. Predstoji ispunjenje obveza za smanjenje količina odlaganja biorazgradivog otpada, odlaganje otpada, postupanje s komunalnim i građevnim otpadom.

Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa prikazane su tablicom.

Tablica 16. Obveze RH koje proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa

Vrsta otpada	Godina	Cilj	Status
Smanjenje količine odlaganja biorazgradivog otpada	2016.	50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.	U 2015. god odloženo 828.564 t biorazgradivog otpada, obzirom na nedostatnu obradu i nisku stopu odvojenog sakupljanja nije izgledno da će se cilj postići.
	2020.	35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.	-
Odlaganje otpada	2018.	Zabrana odlaganja na neusklađena odlagališta	-
Komunalni otpad	2015.	JLS osigurati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	Odvojeno prikupljanje uspostavljeno u 400 JLS
	2020.	50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada	Za 2015. godinu stopa iznosi 18%
Građevni otpad	2020.	70% recikliranja/materijalne uporabe građevnog otpada	Cilj nije ispunjen, započeta je analiza „Poboljšanje toka i kvalitete podataka o građevnom otpadu i otpadu od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u RH“.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu Planom gospodarenja otpadom RH definiraju se sljedeći ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine (Tablica 17).

Tablica 17. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine na području Općine sukladno PGORH

Broj	Cilj	Podcilj	Opis
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
4.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Nadalje, sukladno ZOGO-u Općina je na svom području dužna ustrojiti stavke prema tablici u nastavku.

Tablica 18. Obveze Općine temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom

Redni broj	JLS je dužna osigurati:
1.	javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada
2.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
3.	sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4.	provedbu PGRH
5.	donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave
6.	provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području
7.	mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada
8.	postavljanje odgovarajućeg broja spremnika za odvojeno sakupljanje otpada
9.	funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta (stalno i mobilno)
10.	obavještanje kućanstva o lokaciji i izmjeni lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta i spremnika za odvojeno sakupljanje otpada
11.	prostorno-planskom dokumentacijom odrediti građevine za gospodarenje otpadom
12.	donijeti odluku o načinu pružanja i naplate javne usluge sakupljanja otpada po kriteriju obračuna količine otpada
13.	donositi godišnja izvješća o uklanjanju odbačenog otpada i odluke o provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjera za njegovo uklanjanje

7. PROCJENA RAZVOJA TIJEKA OTPADA, POTREBE I NAČIN USPOSTAVE NOVIH SUSTAVA

Sustav gospodarenja otpadom na području RH određen je Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine te je ukratko opisan u nastavku.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanka otpada. Najvažnije mjere u poglavlju sprječavanja nastanka otpada su uspostava Centara za ponovnu uporabu i osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje. Nadalje, težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom će biti na sustavu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna EE oprema itd.). Odvojeno prikupljeni biootpad će se odvoziti na materijalnu uporabu u postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostište ili anaerobna digestija) u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina. Odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastika će se odvoziti na postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad će se nakon sortiranja odvoziti ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno obradu. Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) će se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremiti do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

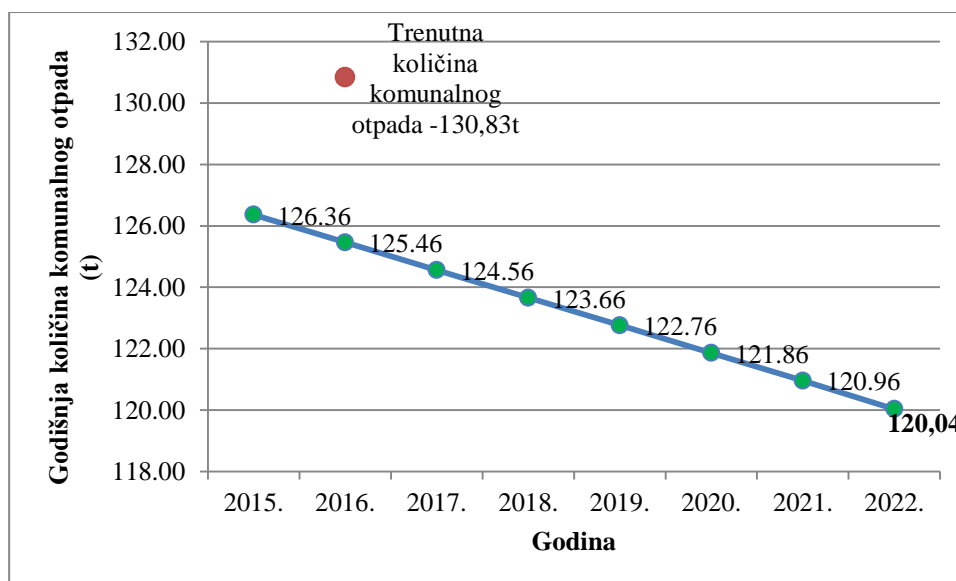
7.1 Gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom

Pregled ciljeva u gospodarenju otpadom određenih PGORH i usporedba s trenutnim stanjem gospodarenja otpadom u Općini prikazani su u nastavku.

- **Cilj 1.1: Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%**

Uzmemo li podatak kako je u 2015. godini na području Općine proizvedena količina komunalnog otpada u vrijednosti od 126,36 t godišnje možemo procijeniti kako bi ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada za 5% do 2022. godine bila **120,04 t** komunalnog otpada godišnje.

Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine dan je u nastavku.

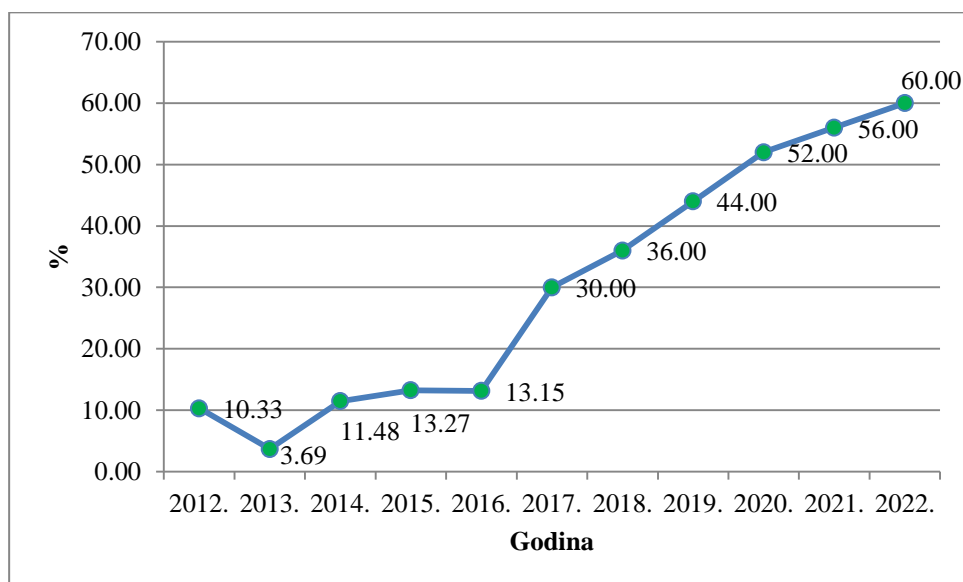

Slika 9. Planirani trend smanjenja ukupnih količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine

- **Cilj 1.2: Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)**

Uzmemo li podatke o trenutnom postotku odvojeno prikupljenog otpada (13%) te ciljnim vrijednostima prema PGORH (60%) možemo zaključiti da je potrebno uložiti dodatne napore u ostvarivanje spomenutog cilja odvojenog prikupljanja 60% mase proizvedenog komunalnog otpada. Na području Općine odvojeno se prikupljaju papir i karton, staklo, plastika, metal, električni i elektronički otpad, plastična ambalaža, guma, čelik, tekstil i otpadna maziva ulja, kao i glomazni otpad. Napredak u vidu dodatnog postotka odvojenog prikupljanja otpada, osim poboljšanja postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada, moguće je ostvariti vođenjem evidencije o prikupljenim količinama navedenih vrsta otpada. Nadalje uspostavom reciklažnog dvorišta, kao i funkcioniranjem mobilnog reciklažnog dvorišta za područje Općine stanovnici će moći predavati i ostale vrste otpada (navedene u Prilogu 1) odvojeno od MKO što će značajno utjecati na postotak odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. Kao konačni cilj sustava odvojeno prikupljenog otpada bit će uspostava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“ u kojem će stanovnici Općine izdvajati komponente MKO na kućnom pragu.

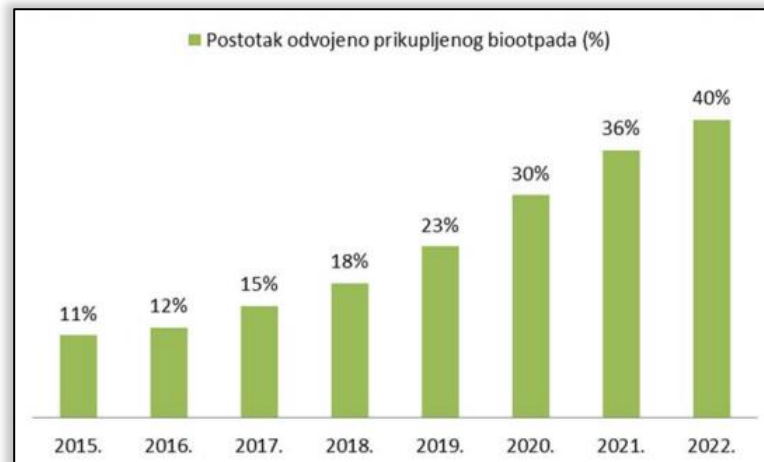
Procijenjena dinamika postizanja cilja 1.2 Odvojeno prikupiti 60% pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir/karton, staklo, plastika, metal, biootpad) prikazana je slikom.

Slika 10: Dinamika postizanja cilja odvojenog prikupljanja 60% sastavnica komunalnog otpada

- **Cilj 1.3: Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada**

U 2016. godini je na području Općine sakupljeno 130,83 t komunalnog otpada, odnosno 114,23 t MKO. Uzimajući u obzir podatak da udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 37%, možemo procijeniti da je količina biootpada sakupljena na području Općine u 2016. godini u sklopu MKO iznosila 48,41 t. Posebna evidencija o prikupljenom biootpadu na području Općine nije se vodila (odvojeno prikupljeno 0% biootpada). Prema PGORH projekcija rasta količina odvojeno sakupljenog biootpada dana je u nastavku.

Slika5. Projekcija rasta količina odvojeno sakupljenog biootpada (izvor: PGORH)

Za područje Splitsko-dalmatinske županije planira se uspostava regionalnog centra za gospodarenje otpadom na koji će se odvoziti sav otpad s područja Općine, pa tako i biootpad. Biootpad će se u spomenutom centru obrađivati, odnosno stabilizirati MBO tehnologijom. Za odvojeno sakupljanje otpada Općina planira u suradnji s komunalnom tvrtkom uspostaviti funkcioniranje sustava odvojenog prikupljanja biootpada.

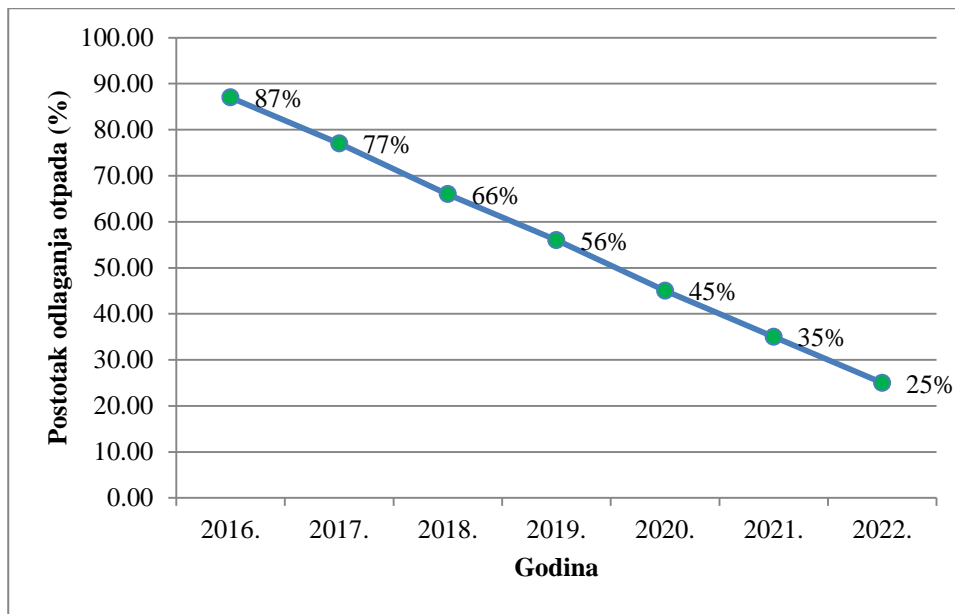
U navedeni centar za gospodarenje otpadom neće se odvoziti sav biootpad s područja Općine jer će se stanovnici poticati na kućno kompostiranje u vrtovima ili pomoću kućnih kompostera.

Objedinjujući sve stavke oko gospodarenja biootpadom na području Općine zadovoljili bi se ciljevi gospodarenja otpadom u pogledu odvojenog prikupljanja 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.

- **Cilj 1.4: Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

U 2016. godini je na području Općine sakupljeno 130,83 t komunalnog otpada. Od te ukupne količine komunalnog otpada 13%, odnosno 17 t, je odvojeno prikupljeno, od čega se većina odnosi na glomazni otpad (10%). Prema tome, 87% proizvedenog komunalnog otpada je odloženo na odlagalište otpada. Usporedno s ciljevima gospodarenja otpadom RH potrebno je do 2022. godine smanjiti trenutnu količinu odloženog otpada na području Općine za 62%. U usporedbi s količinama odloženog komunalnog otpada u 2016. godini (od 113 t) to bi značilo da je za dostizanje ciljeva bilo potrebno odložiti tek 28,25 t MKO što predstavlja razliku od 84,75 t odloženog otpada. Za ostvarivanje navedenog cilja bit će potrebno uložiti značajne napore od strane Općine i komunalne tvrtke.

Trend planiranog smanjenja odloženih količina proizvedenog komunalnog otpada dan je u nastavku.

Slika6. Grafičkiprikaztrendoplaniranogsmanjenjaodloženhkoličinaproizvedenogkomunalnogotpada

7.2 Gospodarenje građevnim otpadom

- **Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada**

Građevni otpad ima visoki potencijal za recikliranje i takvim gospodarenjem u cijelosti se čuvaju resursi. To je ujedno i način da se javnim, javno-privatnim i/ili privatnim ulaganjima direktno utječe na zapošljavanje na lokalnoj razini. Prosječna količina građevnog otpada koja se proizvodi po stanovniku je 940 kg/godišnje. U uvjetima ekonomskog rasta i sve većeg ulaganja u turizam u ruralnim područjima, te količine mogu biti i znatno veće. Upravo je otpadni građevni materijal otpad koji se odlaže na divlja odlagališta i time nepovratno uništava prirodne resurse. Uklanjanje takvog otpada iz okoliša je financijski vrlo zahtjevno za JLS. Često je slučaj da se otpadni građevni materijal odlaže u vrtače, jame i sl. mjesta gdje je teren vrlo težak za pristup mehanizacije i onda se u praksi, takve crne točke saniraju da se prekriju zemljom i kamenjem. Kako je u tom otpadu često i opasan otpad (kante od boja i lakova, drvo premazano uljima i bojama i sl.) to je situacija ozbiljnija, a kakvoća podzemnih tokova voda trajno narušena.

Na prostoru Općine potrebno je pojačati nadzor nad lokacijama koje su potencijalno ugrožene kao lokacije na kojima se otpad nepropisno odlaže u okoliš. Na prostoru Općine neće se planirati reciklažno dvorište za građevni otpad, ali će stanovnici Općine imati mogućnost odlaganja građevnog otpada u reciklažnom dvorištu za građevinski otpad koje će se izgraditi u gospodarskoj zoni Gata u Omišu te će biti namijenjeno za sve JLS u kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje usluge.

Isto tako, potrebna je i uspostava i suradnja komunalnog redarstva sa inspeksijskim službama kako bi se spriječilo poduzetnike koji se bave gradnjom i uređenjem građevina da pravilno postupaju s građevnim otpadom. JLS može djelovati i putem svojih akata kako bi stimulirala/kontrolirala investitore i građevinske tvrtke na pravilno postupanje s građevnim otpadom.

7.3 Gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada

- **Cilj 2.2 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom**

Na području Općine sakuplja se plastična ambalaža kao kategorija odvojeno prikupljenog otpada. Za ostale vrste ambalaže (papirna i kartonska, metalna i staklena) koje se sakupljaju u sklopu papira i kartona, metala i stakla

potrebno je uspostaviti i voditi odvojenu evidenciju o količinama otpadne ambalaže. Izgradnjom sortirnice u sklopu reciklažnog dvorišta Furnaža omogućit će se kvalitetniji i točniji podaci o količinama otpadne ambalaže.

Za dostizanje ciljeva potrebno je konstantno vršiti edukacije građana o pravilnom odvajanju otpada, odnosno ambalaže, na zelenim otocima i u reciklažnom dvorištu. Uspostavom sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“ stanovnici Općine moći će ambalažni otpad odvojeno predavati od MKO.

Kako bi se zadovoljili nacionalni ciljevi u gospodarenju otpadom potrebno je uložiti dodatne napore za postizanje zadanih postotaka odvojeno sakupljenog otpada iz MKO.

- **Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada**

Za odvojeno prikupljanje tekstila potrebno je unaprijediti sustav gospodarenja ovom vrstom otpada i to na način suradnje sa privatnim tvrtkama i nevladinim udrugama koje su zainteresirane za sakupljanje tekstilnog otpada i otpadne obuće, bilo u svrhu uporabe i recikliranja ili u svrhu doniranja. Također, postavljanjem spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila olakšalo bi postizanje ciljeva u gospodarenju otpadom.

Posebne kategorije otpada: otpadne gume, ulja i EE otpad odvojeno se prikupljaju na području Općine, dok za ostale posebne kategorije otpada ne postoje podaci.

Ostale posebne kategorije za koje je predviđeno sakupljanje u reciklažnom dvorištu Furnaža u Omišu prikupljati će se na taj način nakon uspostave funkcioniranja reciklažnog dvorišta. Uspostavom reciklažnog dvorišta stanovnici Općine moći će predavati određene kategorije otpada (u koje spadaju i posebne kategorije otpada) odvojeno od MKO. Za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom koji se tiču odvojeno prikupljenog posebnih kategorija otpada potrebno je uložiti značajne napore u edukaciju stanovnika Općine.

8. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I POSTROJENJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

8.1 Postojeće stanje

Na području Općine ne postoje građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom.

a.) Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Tretira se kao građevina za gospodarenje otpadom, te kao takvo mora biti predviđeno u prostornom planu i zahtjeva izradu tehničke dokumentacije za ishođenje potrebnih dozvola sukladno Zakonu o gradnji i drugim važećim propisima. Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da, među ostalim, osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području jedinica lokalne samouprave. Pri odabiru lokacije reciklažnog dvorišta, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Na području Općine ne postoji izgrađeno reciklažno dvorište. U Omišu se nalazi privremeno reciklažno dvorište Furnaža na kojem stanovnici Općine mogu dostaviti odvojeno prikupljene kategorije otpada.

b.) Kompostana i sortirnica

Na području Općine ne postoje izgrađene kompostana i sortirnica otpada

c.) Odlagalište otpada

Komunalna tvrtka Peovica d.o.o. za potrebe odlaganja otpada koristi odlagalište otpada Karepovac u vlasništvu komunalne tvrtke Čistoća d.o.o. Split. Podaci o odlagalištu otpada Karepovac, prema Internet stranici komunalne tvrtke Čistoća d.o.o. Split, navedeni su u nastavku.

Radno vrijeme odlagališta je od ponedjeljka do subote od 7 do 14 sati.

Proizvođač ili posjednik komunalnog ili neopasnog / inertnog otpada obavezan je uz svaku pošiljku otpada koju predaje Čistoći d.o.o. Split, kao skupljaču, predati propisno ispunjeni, potpisan i ovjeren obrazac Pratećeg lista PL – No/lo - Prateći list za neopasni / inertni otpad. Za neopasni / inertni otpad, prema Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom (NN 123/97), proizvođač otpada dužan je jednom godišnje obaviti analizu eluata (ispitivanje fizikalnih i kemijskih svojstava otpada). Izvješće o ispitivanju fizikalnih i kemijskih svojstava otpada za trajno odlaganje dostavlja se zajedno s pratećim listom za predani otpad. Čistoća d.o.o. Split, kao osoba

ovlaštena za zbrinjavanje otpada, dužna je kod preuzimanja otpada na odlagalištu Karepovac ovjeriti obrazac pratećeg lista

d.) CGO

Na području Splitsko-dalmatinske županije trenutno nije uspostavljeno funkcioniranje regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

8.2. Planirane građevine

Ovim Planom ne predviđa se izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine, ali će stanovnici imati na raspolaganju reciklažno dvorište koje će se uspostaviti na području Grada Omiša. Radno vrijeme reciklažnog dvorišta prilagodit će se korisnicima na način da bude i u jutarnjim i popodnevним satima, prema rasporedu koji će biti izvješten na ulazu u prostor koji će se odrediti kao lokacija reciklažnog dvorišta. Predaju otpada imat će pravo samo fizičke osobe s područja Općina korisnica i to uz predočenje osobne iskaznice. O zaprimljenom otpadu voditi će se zakonom predviđena dokumentacija.

Do uspostave funkcioniranja reciklažnog dvorišta komunalna tvrtka uspostaviti će sustav prikupljanja otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta za one stanovnike Općine kojima je zbog udaljenosti prikladnije predavati otpad u mobilnom reciklažnom dvorištu.

Na području Općine neće se graditi kompostana i sortirnice već će spomenute građevine biti izgrađene na prostoru susjednog Grada Omiša u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o.. Kompostana i sortirnica u Gradu Omišu bit će namijenjene svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje djelatnosti.

U svrhu uspostave CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji osnovano je, 29. travnja 2005. godine, društvo „Regionalni centar čistog okoliša d.o.o. sa Splitsko-dalmatinskom županijom kao jedinim osnivačem društva. Misija Regionalnog centra čistog okoliša je:

„Izgraditi infrastrukturu za gospodarenje otpadom na županijskoj razini, centar za gospodarenje otpadom i pretovarne stanice. Osigurati da se gospodarenje otpadom primjenom najsuvremenijih tehnologija obrade otpada odvija uz maksimalnu zaštitu okoliša i ljudskog zdravlja. Osigurati pretpostavke da uspostavljeni sustav odgovara dugoročnim potrebama i mogućnostima stanovništva Splitsko-dalmatinske županije te da jamči njegovu održivost. Edukacijom dionika omogućiti postizanje ciljeva projekta. Upravljati uspostavljenim sustavom na dobrobit današnjih i budućih generacija.“

CGO je sklop međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada namijenjen zaprimanju, obradi i odlaganju obrađenog otpada koji potječe sa područja svih JLS u Splitsko-dalmatinskoj županiji. CGO predstavlja infrastrukturu za gospodarenje otpadom u okviru koje se sav dopremljen preostali, na mjestu nastanka nerazvrstani, miješani komunalni otpad kojega proizvođač otpada nije mogao/znao/htio odvojeno odložiti u zasebne spremnike na zelenim otocima, u reciklažnim dvorištima i dr. prema predviđenoj shemi, mehanički obrađuje radi izdvajanja otpada pogodnog za materijalnu uporabu (reciklažu), energetska uporabu (gorivo iz otpada) odnosno biološku obradu (biorazgradivi otpad), nakon čega se stabilizirani obrađeni otpad odlaže na odlagalište za neopasni otpad. Kroz navedene postupke obrade smanjuje se količina otpada koja se odlaže na odlagališta i smanjuju se negativni utjecaji otpada na okoliš – emisije u tlo, zrak, vodu. Pretovarne stanice kao sastavni dio CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji su građevine namijenjene za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar miješanog komunalnog otpada. Otpad prikupljen i pripremljen na pretovornoj stanici se dalje prevozi vozilima za daljinski prijevoz na obradu i zbrinjavanje u CGO.

CGO u Splitsko-dalmatinskoj županiji sadržava sljedeće elemente:

- postrojenje za mehaničku obradu ostatka nerazvrstanog, miješanog komunalnog otpada,
- pogon za obradu mehanički izdvojenog biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada
- pogon za dozrijevanje kompostu sličnog proizvoda,
- pogon za biološku obradu prethodno izdvojenog biorazgradivog otpada,
- pogon za dozrijevanje komposta iz prethodno odvojenog biootpada,
- reciklažno dvorište,
- postrojenje za obradu građevnog otpada,
- odlagalište za obrađeni neopasni otpad,
- sustav za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda,

- sustav za prikupljanje i obradu odlagališnog plina.

Lokacija centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije planirana je otprilike 1 km sjeverozapadno od naselja Kladjice u općini Lečevica, sjeverno od trase autoceste Zagreb-Split, a u neposrednoj blizini lokalne ceste Lečevica - Unešić. Planirani zahvat je udaljen više od 500 m od naseljenog područja gdje ljudi stalno borave, a obuhvaća površinu od 25 ha.

U centru će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije (55 gradova i općina). Dio otpada nastao u blizini dopremat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama. Uspostavljeni CGO zadovoljavati će potrebe oko 10,6% populacije Republike Hrvatske. Uspostavljanjem ovog CGO za potrebe cijele županije i uključivanjem svih jedinica lokalne samouprave u predviđeni sustav, stvorit će se uvjeti za sanaciju i zatvaranje svih postojećih neusklađenih odlagališta na tom području.

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI GOSPODARENJA OTPADOM

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nadležno za rješavanje o zahtjevima za dozvolu za gospodarenje otpadom koji se odnose na opasni otpad te za termičku obradu otpada, rješava o zahtjevu za izdavanje suglasnosti za sklapanje ugovora s FZOEU-om za pružanje usluge obrade određene posebne kategorije otpada, vođenje očevidnika obavljanja djelatnosti iz gospodarenja otpadom te očevidnika uvoznika i izvoznika otpada te očevidnika laboratorija, nusproizvoda i ukidanja statusa otpada, rješava o zahtjevu za izvoz odnosno uvoz otpada, izdaje odobrenje za rad organizacije, provodi nadzor (inspekcijski i upravni).

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je nadležan za obračun i naplatu propisanih naknada, vođenje Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, financiranje i sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom, upravljanje sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorija otpada te rješavanjem o zahtjevu za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu je nadležna za razvoj i vođenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom, izradu propisanih izvješća o gospodarenju otpadom, razvoj i vođenje Registra djelatnosti gospodarenja otpadom i Elektroničkog očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO)

JLS dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. JLS nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih Planom gospodarenja RH kao i ostalim obvezama propisanim ZOGO-om.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JLS obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada. Upravljaču radom CGO, sortirnice, reciklažnog centra.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom) mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, uporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija

Služba za komunalni red (komunalno redarstvo) JLS je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva unutarnjih poslova.

10. MJERE ZA PROVEDBU PLANA

Ovim poglavljem opisane su mjere kojima se planira postići zadovoljenje zakonski propisanih ciljeva u gospodarenju otpadom do 2022. godine. Za provedbu svih mjera zadužena je Općina u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o.

10.1 Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

(a.) Za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog u 2015. godini potrebno je provesti mjere kojima bi se spriječio nastanak komunalnog otpada na području Općine.

Tablica 19. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog u 2015. godini

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Kućno kompostiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Podjela kućnih kompostera te enzima za ubrzanje procesa kompostiranja. • Edukacija stanovnika Općine putem radionica i izrade informativnih materijala. • Podjela enzima za ubrzanje procesa kompostiranja stanovnicima Općine koji vrše kompostiranje u svojim domovima. 	Općina, Peovica d.o.o.	2018. godina, kontinuirano
2.	Zelena javna nabava za ustanove i tijela javne vlasti	<ul style="list-style-type: none"> • Kupnja proizvoda koji se mogu reciklirati, izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima – koncentri. • Za ustanove/tvrtke koje kupuju vodu poticati kupovinu aparata za vodu (izmjena plastičnih boca s vodom). • Stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda. 	Općina	Kontinuirano
3.	Općinski poticaji	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stanovnika Općine na korištenje platnenih pelena. • Poticanje od strane Općine na djelatnosti 	Općina	Kontinuirano

		<p>prerade odbačenog namještaja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poticanje otvaranja centara za ponovnu uporabu. • Organizirati dane razmjene dobara u cilju poticanja ponovnog korištenja proizvoda. • Motivirati organizatore događaja koji zakupljuju javne površine na korištenje biorazgradivih materijala (čaše, tanjuri i sl.). • Poticanje vlasnika ugostiteljskih objekata na uporabu staklene i papirnate ambalaže. • Organizirati dijeljenje platnenih vrećica. 		
4.	Edukacija stanovništva	<ul style="list-style-type: none"> • Educiranje stanovništva o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja (npr. obostrano kopiranje i printanje). • Educiranje vlasnika restorana i ugostiteljskih objekata o načinima smanjenja nastanka otpada, • Poticanje stanovništva na kupnju proizvoda koji se mogu reciklirati, izbjegavati proizvode u jednokratnoj ambalaži, kupovati proizvode u povratnoj ambalaži ili kupovati proizvode u većim pakiranjima – koncentri. • Stimuliranje kupovine ekološki prihvatljivijih proizvoda. 	Općina, Peovica d.o.o.	Kontinuirano
5.	Cjenik javne usluge	<ul style="list-style-type: none"> • Revidirati postojeći cjenik javne usluge 	Peovica d.o.o.	2018.

	prikupljanja miješanog komunalnog otpada	<p>prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se plaćanje vrši temeljem količine predanog otpada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popust na cijenu odvoza MKO ukoliko se korisnik usluge obveže na kućno kompostiranje. 		
6.	Plan sprječavanja nastanka otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Ostale mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada u PGORH (Poglavlje 9.) 	Općina, RH	Kontinuirano

Cilj Okvirne direktive o otpadu ([2008/98/EC](#)) stavlja naglasak na sprječavanje nastajanja otpada kao prvu točku u hijerarhiji gospodarenja otpadom. Sukladno navedenoj direktivi, PGORH također predviđa mjere sprječavanja nastajanja otpada.

Prihvatanjem navedenih mjera planira se postići smanjenje proizvodnje komunalnog otpada. Kao primarnu, dugoročnu i učinkovitu mjeru zaštite okoliša potrebno je težiti mjeri izbjegavanja, odnosno smanjivanja nastanka otpada.

Kao najbitnija mjera smanjenja ukupnih količina otpada, osim edukacije stanovništva, smatra se poticanje stanovnika Općine na kućno kompostiranje putem spremnika - kompostera ili na svojim privatnim površinama (vrtovima). Općina bi svojim stanovnicima, u vidu poticanja kućnog kompostiranja, organizirao podjelu enzima kako bi se procesi kompostiranja značajno ubrzali.

Općina može određenim zakonskim aktima odrediti poticaje kojima je konačni cilj smanjenje količina nastanka komunalnog otpada na području Općina. Za ustanove i tijela javne vlasti potrebno je uvesti koncept „zelene javne nabave“ koja se opisuje kao postupak pri kojem ustanove i javna tijela nastoje naručivati robu, usluge i radove koji tijekom svojeg životnog ciklusa imaju manji štetni učinak na okoliš od robe, usluga i radova s istom osnovnom funkcijom koje bi inače naručili. Također, Općina će organizirati dane razmjene dobara u cilju poticanja ponovnog korištenja proizvoda, odnosno smanjenja nastanka komunalnog otpada. Općinski poticaji vezani uz određene djelatnosti odnosit će se na poticanje djelatnosti prerade odbačenog namještaja, ali i poticanje otvaranja centara za ponovnu uporabu.

Revizijom postojećeg cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada potrebno je poticati stanovništvo Općina na smanjenje proizvodnje komunalnog otpada. Kao motivaciju stanovnika na smanjenje proizvodnje komunalnog otpada Općina bi u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. u sklopu cjenika javne usluge prikupljanja MKO odredila popuste za odvoz MKO ukoliko bi se korisnici usluge obvezali na kućno kompostiranje. Popusti bi se odredili samo za one stanovnike Općine koji bi svojim potpisom jamčili kako u njihovom MKO neće biti biootpada. Kontrolu (ne)prisutnosti biootpada unutar MKO vršili bi komunalni redari. Također, revizija postojećeg cjenika potrebna je kako bi se cijena komunalne usluge obračunavala temeljem količine predanog otpada.

U sklopu reciklažnog dvorišta moguće je uspostaviti radionicu za restauraciju starog namještaja kojom bi se smanjile količine nastalog glomaznog otpada i zadovoljili ciljevi sprječavanja nastanka otpada.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine za cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- broj podijeljenih kompostera na području Općine,
- broj održanih edukacija o gospodarenju otpadom na području Općine s brojem stanovnika koji su prisustvovali edukaciji,

- podatci o količini kupljenih „eko“ proizvoda i proizvedene otpadne ambalaže na području Općine,
- broj korisnika spomenutih Općinskih poticaja,
- godišnje evidencije o količinama proizvedenog otpada na području Općine,
- evidenciju potrebnog broja mjesečnih odvoza MKO po domaćinstvu.

(b.) Za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstvenopapir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) u predstojećem planskom razdoblju potrebno je nastaviti s aktivnostima unaprjeđenja već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada iz komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje svih dionika sustava te revizijom sustava naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se usluga prikupljanja i obrade naplaćuje po količini predanog otpada.

Tablica 20. Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava novih spremnika/vrećica za sustav odvojeno prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“. • Nabava i postavljanje spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila. • Nabava vozila • Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada • Čipiranje spremnika za MKO (ugradnja čipova, uređaji za očitavanje, programska podrška) 	Peovica d.o.o., Općina	2018. godina, kontinuirano
2.	Reciklažno dvorište	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta namijenjenog svim JLS na kojima komunalna tvrtka vrši svoje djelatnosti u Gradu Omišu 	Peovica d.o.o., Općina	2019.
3.	Mobilno reciklažno dvorište	<ul style="list-style-type: none"> • Omogućiti građanima korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta. 	Peovica d.o.o., Općina	2017., kontinuirano
4.	Sortirnica	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovati u izgradnji i opremanju sortirnice otpada na području Grada Omiša 	Peovica d.o.o., Općina	2021.

5.	Kompostana	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovati u izgradnji i opremanju kompostane otpada na području Grada Omiša • Podjela komposta stanovnicima Općine. 	Peovica d.o.o., Općina	2021.
6.	Edukacija	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija stanovništva o mogućnosti predaje otpada u reciklažnom dvorištu te odvajanju otpada na kućnom pragu i na zelenim otocima. • Edukacija turističkih posjetitelja o načinu gospodarenja otpadom na području Općine. 	Općina, Peovica d.o.o., Turistička zajednica	Kontinuirano
7.	Cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> • Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada. • Revidirati postojeći cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se odrede sankcije u vidu financijskih opterećenja za one stanovnike Općine koji propisno ne odvajaju otpad (ukoliko se u sklopu MKO nalazi problematičan otpad). Također, moguće je odrediti i sustav nagrade za one stanovnike koji propisno odvajaju otpad. • Revidirati cjenik javne usluge u vidu promjene naplate cijene odvoza MKO prema količini predanog otpada. 	Peovica d.o.o.	2018.
8.	Komunalno redarstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Revidirati postojeću Odluku o komunalnom redu, posebno u djelu koji se tiče otpada. • Sezonski zapošljavati komunalne izvidnike koji bi nadgledali postupanje s otpadom na terenu (npr. zapošljavanje stipendiranih studenata Općine). 	Općina	2018., kontinuirano

		<ul style="list-style-type: none"> Nadgledati postupanje s komunalnim otpadom na području Općine od strane komunalnih redara / izvidnika. 		
9.	Vođenje detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> Komunalna tvrtka mora voditi detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. Komunalna tvrtka mora na godišnjoj razini izvršiti prijavu komunalnog otpada u Registar onečišćavanja okoliša. Komunalna tvrtka mora izraditi analizu sastava MKO koji potječe s područja Općine. 	Peovica d.o.o., HAOP	Kontinuirano
10.	Uspostava odvojenog sakupljanja otpada principom „od vrata do vrata“	<ul style="list-style-type: none"> Nabava spremnika za uspostavu sustava Organiziranje plana odvoza otpada 	Općina, Peovica d.o.o.	2022.

U narednom razdoblju, nastaviti će se prikupljanje odvojenih kategorija otpada i to: stakla, plastične ambalaže, papira i kartona te metala putem zelenih otoka na koje će stanovnici Općine moći donositi spomenute vrste otpada. Komunalna tvrtka će u suradnji s Općinom revidirati lokacije postojećih zelenih otoka, ali neće ići u nabavku novih spremnika za zelene otoke. U starogradskoj jezgri naselja Općine predlaže se postavljanje podzemnih spremnika za odvajanje otpada radi očuvanja krajobraznih vizura područja.

U suradnji s komunalnom tvrtkom Peovicad.o.o. Općina će postupno uspostaviti odvojeno sakupljanje otpada sistemom „od vrata do vrata“ kojim će stanovnici Općine izdvajati korisne komponente MKO na svom kućnom pragu. Za uspostavu cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“ potrebno će biti uložiti značajna materijalna sredstva za nabavku spremnika, vrećica, vozila i edukativnih materijala koji bi omogućili funkcioniranje sustava. Kao početna mjera uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“ potrebno bi bilo omogućiti odvajanje korisnih vrsta otpada iz MKO za starije stanovnike Općine koji nisu u mogućnosti odvajati otpad na zelenim otocima.

Revizija cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koji potiče stanovnike Općine na odvajanje otpada također predstavlja mjeru za dostizanje propisanih ciljeva. Ciljne izmjene cjenika odnosile bi se na poticanje odvojenog sakupljanja otpada te na sankcioniranje onih stanovnika Općine koji odlažu problematičan otpad zajedno s MKO. Ova mjera će se detaljnije urediti i provesti nakon što se na razini RH donese Uredba kojom se uređuje gospodarenje komunalnim otpadom. Donošenjem spomenute Uredbe potrebno je također revidirati Odluku o komunalnom redu Općine u segmentu gospodarenja otpadom.

Postojeću Odluku o komunalnom redu Općine potrebno je revidirati i uskladiti sa Zakonom kao i sa Uredbom o komunalnom otpadu koju se zakonodavac obvezao donijeti.

Izmjene Odluke o komunalnom redu odnosile bi se na članke koje govore o:

- definicijama pojmova (komunalni otpad, građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, opasan otpad, itd.),
- zabrani miješanja različitih vrsta otpada u posude za komunalni otpad,
- zbrinjavanju građevnog otpada,
- zabrani odbacivanja otpada u okoliš,
- zabrani spaljivanja otpada u okolišu (uključujući i biljni otpad),
- zabrani odlaganja glomaznog i biljnog otpada na javnim površinama,
- kaznene odredbe u slučaju nepropisnog postupanja sa otpadom,
- kaznene odredbe za neodvajanje posebne kategorije otpada i problematičnog otpada iz komunalnog otpada,
- ovlastima osobe koja je zadužena za kontrolu (komunalni redar).

Općina bi za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom trebala efikasnije urediti službu komunalnog redarstva koje bi, između ostalog, nadgledalo gospodarenje otpadom na području Općine. Komunalni redari bi svojim djelovanjem na terenu educirali građane o bitnim stavkama gospodarenja otpadom te na taj način realizirati ciljeve u gospodarenju otpadom. Radi olakšavanja rada komunalnog redarstva, Općina može sezonski zapošljavati komunalne izvidnike koji bi eventualne nepravilnosti u gospodarenju otpadom prijavljivali komunalnom redarstvu.

Nadalje, Općina će sudjelovati u izgradnji i nabavi opreme za uspostavu reciklažnog dvorišta na području Grada Omiša kojim će upravljati komunalna tvrtka Peovica d.o.o.. Uspostavom reciklažnog dvorišta stanovnici Općine moći će na tom prostoru predavati i ostale kategorije otpada koje su zakonski predviđene za predaju te su navedene u Prilogu 1. Za predavanje otpadnog ulja u reciklažnom dvorištu od strane stanovnika Općine potrebno je osigurati kanticu za predaju otpadnog ulja koji bi se zamjenjivale s čistim kanticama nakon predaje u reciklažnom dvorištu. Općina može pristupiti čipiranju spremnika za MKO kako bi se povećao udio odvojeno prikupljenih kategorija otpada. Kao dodatne mjere za odvojeno prikupljanje otpada s područja Općine potrebno je u sklopu reciklažnog dvorišta ishodovati koncesijsku dozvolu za primanje ambalaže za koju je predviđena naknada, ali i predvidjeti prostor za kompostiranje zelenog otpada s područja Općine. U sklopu reciklažnog dvorišta komunalna tvrtka Peovica d.o.o. će pristupiti nabavi sjeckalice za granje i vrtni otpad s ciljem usitnjavanja zelenog otpada. Sjeckalica bi se iznajmljivala građanima po simboličnoj cijeni, a usitnjeni otpad bi se kompostirao na lokaciji predviđenoj za kompostiranje u sklopu reciklažnog dvorišta. Do uspostave funkcioniranja kompostane na lokaciji gospodarske zone Gata u Gradu Omišu, privremeno kompostiranje vršit će se na lokaciji privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža u Omišu na za to predviđenoj površini. Kompost nastao u kompostani dijelit će se građanima te će se koristiti za uređenje javnih površina. Na prostoru Općine osigurat će se funkcija mobilnog reciklažnog dvorišta kojim će upravljati komunalna tvrtka Peovicad.o.o. Komunalna tvrtka mora izgraditi plan prikupljanja otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta za udaljenija naselja Općine. U sklopu privremenog reciklažnog dvorišta Furnaža, na kojem će se izgraditi buduće reciklažno dvorište, izgradit će se i sortirnica otpada.

Jedna od važnijih stavki ovakvog sustava je edukacija stanovnika Općine o odvojenom prikupljanju otpada na zelenim otocima, principom „od vrata do vrata“ te u (mobilnom) reciklažnom dvorištu.

Za dostizanje planiranih ciljeva odvojeno sakupljenog otpada potrebno je, između ostalog, voditi točnu evidenciju o količinama i vrstama prikupljenog otpada s područja Općine te takve podatke godišnje prijavljivati u Registar onečišćavanja okoliša. Komunalna tvrtka izraditi će analizu MKO koji potječe s područja Općine kako bi se dobio uvid u točan sastav MKO.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine za cilj odvojeno prikupljenog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- praćenje sastava otpada na zelenim otocima,
- praćenje godišnjih količina odvojeno prikupljenog otpada,
- praćenje godišnje evidencije količina predanog otpada u (mobilnom) reciklažnom dvorištu,
- praćenje količina odvojeno prikupljenog otpada od strane drugih tvrtki koje djeluju na području Općine (npr. tvrtke koje prikupljaju papir i karton),
- broj održanih edukacija o gospodarenju otpadom na području Općine s brojem stanovnika koji su prisustvovali edukaciji,
- broj održanih akcija prikupljanja otpada i količine prikupljenog otpada,

- praćenje rada službe komunalnog redarstva u pogledu gospodarenja otpadom na prostoru Općine,
- evidenciju potrebnog broja mjesečnih odvoza MKO po domaćinstvu.

(c.) Za ostvarenje Cilja 1.3. **Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada** potrebno je provesti mjere u nastavku.

Prethodno spomenutim mjerama za cilj smanjenja nastanka komunalnog otpada poticat će se stanovništvo na kućno kompostiranje na privatnim površinama ili pomoću spremnika-kompostera.

Mjere potrebne za dostizanje cilja odvojenog prikupljanja biootpada prikazane su tablicom u nastavku.

Tablica 31. Mjere za ostvarenje Cilja 1.3. Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	- nabava novih spremnika i ostale komunalne opreme za biootpad, - nabava novih vozila za prikupljanje biootpada.	Peovica d.o.o., Općina	2022.
2.	Raspored odvoza	- uskladiti plan odvoza biootpada s dosadašnjim sustavom sakupljanja otpada	Peovica d.o.o.	2022.
3.	Edukacija stanovništva	- organizacija radionica, predavanja, seminara o odvojenom prikupljanju biootpada na području Općine	Peovica d.o.o., Općina	2022.

Općina će u suradnji s komunalnom tvrtkom uspostaviti sustav odvojenog prikupljanja biootpada putem spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada. Uspostava ovakvog sustava zahtijeva nabavu nove komunalne opreme za gospodarenje biootpadom koja uključuje u prvom redu nabavu spremnika za biootpad i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada. Raspored odvoza biootpada kao odvojene kategorije otpada mora se uskladiti s postojećim rasporedom odvoza ostalih kategorija otpada. Za funkcioniranje ovakvog sustava bit će potrebno vršiti intenzivne edukacije stanovništva o načinu gospodarenja biootpadom na području Općine. Odvojeno prikupljeni biootpad odvožit će se na lokaciju kompostane u Gradu Omišu.

Što se tiče biorazgradivog otpada, njegov udio u MKO će se ubuduće smanjivati jer će se na području Općine poticati kućno kompostiranje. Preostali biorazgradivi otpad obrađivat će se MBO tehnologijom na lokaciji budućeg CGO-a.

Komunalna tvrtka izraditi će analizu MKO koji potječe s područja Općine kako bi se dobio uvid u točan sastav MKO.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine za cilj odvojeno prikupljenog biootpada odnosit će se na količine odvojeno prikupljenog biootpada putem namjenskih spremnika.

(d.) Za ostvarenje **Cilja 1.4. Odložiti manje od 25% komunalnog otpada** potrebno je provesti sve prethodno predložene mjere za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom. Provođenjem svih mjera za dostizanje ostalih ciljeva u gospodarenju otpadom na prostoru Općine posljedično će se ostvariti i mjera za odlaganje manje od 25% proizvedenog komunalnog otpada.

Tablica 22. Mjere za ostvarenje Cilja 1.4. Odložiti imanje od 25% komunalnog otpada

Br.	Mjera	Opis	Nositelji	Rok
1.	Ostale mjere	- ostvarivanje svih ostalih mjera koje su propisane ovim Planom.	Peovica d.o.o., Općina	2022.
2.	Analiza otpada	- redovita godišnja analiza sastava MKO	Peovica d.o.o.	Kontinuirano
3.	Županijski CGO	- predaja otpada u CGO na kojem se odlažu minimalne količine predanog komunalnog otpada	Peovica d.o.o.	Kontinuirano

Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu potrebno je kao mjera za smanjenje količina odloženog komunalnog otpada. Mjera uključuje redovite analize sastavamiješanog komunalnog otpadu s područja Općine od strane komunalne tvrtke Peovica d.o.o. za potrebepraćenja ciljeva i određivanja udjelabiorazgradive komponente u otpadu.

Za potrebe zadovoljenja cilja odlaganja manje od 25% proizvedenog komunalnog otpada bit će potrebno uzeti u obzir i županijski CGO, odnosno MBO tehnologiju obrade komunalnog otpada kojom se planira na odlagalište odložiti samo manji dio nastalog komunalnog otpada.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine za cilj smanjenja odloženog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- *ukupne godišnje količine odvojeno prikupljenog otpada na području Općine,*
- *ukupne godišnje količine otpada s područja Općine koje se obrađuju u CGO,*
- *analizu MKO s područja Općine kako bi se pratilo količina otpada koji se kućno kompostira.*

10.2 Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom

Cilj u gospodarenju otpadom koji se tiče građevnog otpada nalaže do 2022. godine odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada.

Na prostoru Općine neće se graditi reciklažno dvorište već će se na prostoru Grada Omiša u sklopu planirane gospodarske zone Gata izgraditi reciklažno dvorište za građevinski otpad namijenjeno svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoju djelatnost.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera prikupljanja građevinskog otpada od građana odnosile bi se na evidenciju prikupljenih godišnjih količina te vrste otpada.

10.3 Mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja ostalim kategorijama otpada

Za unaprjeđenje gospodarenja ostalim kategorijama otpada potrebno je vršiti konstantnu edukaciju stanovnika Općine kako bi ih se informiralo o mogućnostima odvajanja otpada na zelenim otocima, kućnom pragu i reciklažnom dvorištu.

Za otpadni tekstil potrebno je odrediti lokacije za postavljanje spremnika namijenjenih prikupljanju otpadnog tekstila te surađivati s koncesionarima koji prikupljaju tu vrstu otpada.

Sav problematičan otpad stanovnici Općine moći će predavati u mobilnom reciklažnom dvorištu ili na mjestu kupnje proizvoda od kojeg nastaje opasan otpad sukladno zakonskim propisima, dok će ostale komponente MKO odvajati putem zelenih otoka i na kućnom pragu.

Opasan otpad koji nastaje određenom proizvodnom djelatnošću potrebno je propisno privremeno skladištiti do predaje takvog otpada ovlaštenoj osobi uz ispunjavanje prateće dokumentacije. U svrhu nadzora predaje proizvodnog otpada komunalno redarstvo može tražiti uvid u dokumentaciju za gospodarenje otpadom u gospodarskim subjektima (prateći listovi i ONTO očevidnici).

Indikatori za uspješnost provedbe mjera prikupljanja ostalih kategorija otpada od građana odnosile bi se na evidenciju prikupljenih godišnjih količina tih vrsta otpada.

10.4 Mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom

Kako na području Općine postoji jedna zabilježena lokacija onečišćena otpadom odbačenim u okoliš, tzv. divlje odlagalište otpada, mjeresanacije navedene su u nastavku.

Predložene mjere za postupanje ukoliko se na području Općine pojave lokacije na kojima je otpad nepropisno odbačen u okoliš dane su u nastavku:

1. Ukoliko dođe do nastanka novih divljih odlagališta, izvršiti detaljan pregled istih, ograditi ih i onemogućiti daljnji pristup koji bi omogućio daljnje odlaganje na ista, razvrstati otpad na njima (odvojiti otpad koji se može reciklirati, odvojiti komunalni od građevnog otpada) i pristupiti sanaciji
2. Nadzor divljeg odlagališta
3. Uspostaviti efikasnu službu komunalnog redarstva na području Općine
4. Naplaćivanje kazni za odlaganje otpada na za to nepredviđenom mjestu
5. Uspostava telefona na koji se mogu dojaviti nepravilnosti ili prijaviti počinitelje koji nezakonito postupaju s otpadom

Na internetskim stranicama Općine potrebno je objaviti, ali i uspostaviti, besplatne telefonske brojeve na koje stanovnici Općine mogu prijaviti nepropisno odbačen otpad u okoliš.

Na godišnjoj bazi će se u suradnji s turističkom zajednicom, školama, vrtićima, udrugama i komunalnim društvom organizirati čišćenje okoliša od nepropisno odloženog otpada u okoliš kao i edukacije o štetnosti otpada koji je na taj način odbačen u okoliš.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera sanacije lokacija onečišćenih otpadom odnosit će se na broj lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš te na uložena sredstva u procese sanacije.

10.5 Mjere za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

U svrhu ostvarivanja cilja 3. **Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti** potrebno je provesti mjere u nastavku s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe te sprječavanje odlaganja problematičnog otpada u miješani komunalni otpad.

Za uspostavu održivog gospodarenja otpadom na području Općine sukladno PGORH potrebno je značajne napore uložiti u edukaciju stanovnika Općine, ali i svih ostalih sudionika u gospodarenju otpadom. Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022. godine.

Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Stanovništvo Općine potrebno je kroz edukacije, radionice, pisane materijale, internet informiranje i ostale vrste informiranja educirati o:

- potrebama i načinima odvojenog prikupljanja otpada na području Općine,
- pravilnom postupanju s otpadom,
- kućnom kompostiranju,
- štetnosti problematičnog otpada i divljih odlagališta otpada po okoliš,
- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo nepropisno odlaganje otpada.

Za edukacije je potrebno predvidjeti dinamiku akcija i potrebna sredstva za predavače i pisane materijale. Edukacije će se provoditi, osim suradnje s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o., i u suradnji sa nevladinim udrugama za zaštitu okoliša. Edukacije će se provoditi najmanje dva puta godišnje. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost sufinancira provođenje informativnih radionica i materijala o pravilnom postupanju s otpadom.

U suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o. potrebno je 2 puta godišnje organizirati „Info punkt“ gdje će stanovnici Općine moći dobiti informacije o pravilnom postupanju s otpadom. U suradnji s komunalnom tvrtkom

Peovica d.o.o. potrebno je organizirati izlete i posjete komunalnoj tvrtki za djecu u vrtićima i školama kako bi se i najmlađi stanovnici Općine educirali o postupanju s otpadom.

U sklopu organiziranih edukacija o gospodarenju otpadom za stanovnike Općine moguće je urediti sustav motivacije stanovnika na način da im prisustvovanje na edukaciji umanjuje cijenu odvoza MKO ili im prisustvovanjem na edukaciji Općina financira nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera izobrazno-informativnih aktivnosti odnosile bi se na:

- broj godišnjih edukacija o gospodarenju otpadom na području Općine,
- broj stanovnika Općine koji su prisustvovali edukacijama,
- godišnja financijska sredstva od strane Općine i komunalne tvrtke koja su uložena u izobrazno-informativne aktivnosti,
- broj godišnjih objava u medijima vezano uz gospodarenje otpadom na području Općine (internet stranica komunalne tvrtke i Općine, radio, televizija...).

10.6 Mjere unaprjeđenja nadzora nad gospodarenjem otpadom

Za ostvarivanje cilja 4. **Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom** potrebno je provesti mjere opisane u nastavku.

Za poboljšanje sustava nadzora nad gospodarenjem otpadom na području Općine potrebno je u prvom redu uspostaviti efikasniju službu komunalnog redarstva (samostalno ili u suradnji s okolnim Općinama) koja bina terenu mogla iz prve ruke educirati stanovnike Općine o propisnom gospodarenju otpadom te nadgledati stanje okoliša u vidu nepropisno odbačenog otpada u okoliš. Kako bi služba komunalnog redarstva mogla funkcionirati potrebno je provesti kvalitetnu izobrazbu komunalnih redara i komunalnih izvidnika u segmentu gospodarenja otpadom kao i reviziju Odluke o komunalnom redu, posebno u dijelu gospodarenja otpadom.

Dodatne mjere nadzora odnose se na evidenciju točnih količina svih vrsta otpada prikupljenih na području Općine u jednoj kalendarskoj godini te na analizu sastava MKO s područja Općine. Ove mjere izvodile bi se u suradnji s komunalnom tvrtkom Peovica d.o.o.

Indikatori uspješnosti provedbe mjera nadzora nad gospodarenjem otpadom odnosile bi se na:

- broj lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom,
- broj dojava građana o nepropisnom gospodarenju otpadom na području Općine,
- praćenje rada službe komunalnog redarstva u pogledu gospodarenja otpadom na prostoru Općine,
- evidenciju godišnjih količina o prikupljenim vrstama i količinama otpada s područja Općine.

10.7 Mjere za ispunjavanje obveza Općine određene ZOGO-om

Člankom 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisane su obveze JLS u pogledu gospodarenja otpadom

Općina na svom prostoru:

- ima osiguranu javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, ali nema javnu uslugu prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno se prikuplja plastična ambalaža, staklo, papir i karton te metal putem zelenih otoka
- postoji jedna lokacija nepropisno odbačenog otpada u okoliš,
- Plan gospodarenja otpadom Općine se u 2016. godini nije provodio iz razloga što je PGORH stupio na snagu tek u 2017. godini,
- provode se izobrazno-informativne aktivnosti od strane komunalne tvrtke Peovica d.o.o. u pogledu odvajanja otpada na zelenim otocima,
- akcije prikupljanja otpada nisu se provodile.

U pogledu izvršavanja obveza JLS propisanih ZOGO-om Općina mora urediti funkcioniranje mobilnogreciklažnog dvorišta, ali i sustava odvojenog prikupljanja otpada principom „od vrata do vrata“, kako bi se i ostale kategorije otpada mogle predavati odvojeno od MKO. Svaka izmjena lokacije mobilnog reciklažnog dvorišta i/ili lokacije zelenih otoka na području Općine bit će objavljena na internet stranicama Općine, ali i

putem drugih medija. Javna usluga prikupljanja biorazgradivog otpada uspostaviti će se u budućem razdoblju postavljanjem spremnika za prikupljanje biootpada. Općina će usvajanjem ovog Plana na svom području provoditi ciljeve gospodarenja otpadom određene PGORH. Općina će nastaviti s nadgledanjem lokacija na prostoru Općine s ciljem sprječavanja nepropisno odloženog otpada u okoliš te će dodatno educirati građane u pogledu gospodarenja otpadom.

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Potrebno je organizirati akcije prikupljanja papira i kartona, baterija, starih lijekova, EE otpada i ostalih vrsta problematičnog otpada kako bi se i kroz akcije korisnici educirali o štetnosti istog, ukoliko se ne izdvoji iz komunalnog otpada.

Općina će, sukladno Zakonu, donijeti Odluku o načinu pružanja i naplate javne usluge sakupljanja otpada po kriteriju obračuna količine otpada, kao i Odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada. Također, Općina će obavljati godišnje dužnosti propisane Zakonom u vidu dostave Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine i godišnjeg Izvješća o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera za sprječavanje odbacivanja otpada.

Zaključno, provedbom svih mjera za dostizanje ciljeva iz PGORH Općina bi posljedično ostvarila i izvršenje obveza propisanih ZOGO-om.

11. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje ciljeva dan je u Tablici 23.

Tablica 23. Popis projekata važnih za provedbu Plana prema PGORH

Br.	Popis projekata važnih za provedbu Plana - RH	Popis projekata važnih za provedbu Plana - Općina
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2.	Unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom	-
3.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	Nabava i distribucija kućnih kompostera
4.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike
5.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirница)	Sudjelovanje u izgradnji postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastik i drva
6.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	-
7.	Izgradnjareciklažnih dvorišta	Sudjelovanje u izgradnjireciklažnih dvorišta
8.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest	-
9.	Izgradnja reciklažnih dvorišta za građevni otpad	Sudjelovanje u izgradnji reciklažnih dvorišta za građevni otpad
10.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	-

12. PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Republika Hrvatska do sada nije imala obvezu pripreme Plana sprječavanja nastanka otpada, pa iako se neke mjere sprječavanja nastanka otpada već provode, nedostaje odgovarajuća organizacija sustava sprječavanja nastanka otpada, kao i konkretni pokazatelji za praćenje učinkovitosti mjera. U svrhu poticanja provedbe aktivnosti sprječavanja nastanka otpada, sve zemlje članice EU, pa tako i RH dužne su izraditi Plan sprječavanja nastanka otpada, a sukladno Direktivi 2008/98/EZ njegov okvirni sadržaj definiran je Prilogom IV. navedene Direktive, a koji je prenesen ZOGO-om. Prema ZOGO-u sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životnog vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima. Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine izrađen je i Plan sprječavanja nastanka otpada.

Sprječavanjem nastanka otpada postiže se smanjenje količina i toksičnosti otpada prije nego bilo koji drugi postupak uporabe ili zbrinjavanja uopće postanu opcija.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

12.1 Postojeće stanje na sprječavanju nastanka otpada, ciljevi i prioriteti

Komunalni otpad sastoji se od različitih vrsta iskoristivih materijala različitog porijekla nastanka, ali isto tako određene komponente komunalnog otpada sadrže opasne tvari štetne za okoliš i ljudsko zdravlje. Unatoč značajnim naporima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini da se smanji količina komunalnog otpada koji nastaje i koji se odlaže na odlagališta, prema službenim podacima HAOP-a, postotak odvojeno skupljenog i oporabljene otpada još uvijek je relativno nizak i najveći dio proizvedenog komunalnog otpada završi na odlagalištima otpada i to bez prethodne obrade.

Biootpad zauzima značajno mjesto u programima europskih institucija pa je tako potrebno osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s namjerom kompostiranja i digestije biootpada, obradu biootpada na način da se postiže visok stupanj zaštite okoliša, korištenje za okoliš sigurnih materijala proizvedenih iz biootpada i dr. Postojeći zakonski okvir za gospodarenje komunalnim otpadom koji propisuje kvantitativne ciljeve vezane za biorazgradivi komunalni otpad, ekonomske mjere u vidu naknada, uključujući i propis koji regulira gospodarenje nusproizvodima i ukidanje statusa otpada, a kojim su propisani posebni kriteriji za ukidanja statusa otpada za kompost i anaerobni digestat, izvrsna su osnova za kreiranje sustava u kojem će se učinkovito primjenjivati definirani red prvenstva u gospodarenju biootpadom.

Obzirom na sustavne promjene u računalnoj tehnologiji i pojavljivanje novih elektroničkih kućanskih pomagala ovaj tok otpada predstavlja jednu od najbrže rastućih kategorija otpada. Sve je veći broj uređaja i opreme koji nakon svoga vijeka trajanja postaju EE otpad, uzrokujući time dva problema: onečišćenje okoliša i nepovratni gubitak vrijednih sirovina.

Naime, EE otpad može sadržavati opasne materijale, kao što su npr. olovo, krom, kadmij, živa, fosfor, razni bromidi, berilij, barij, silicij, arsen, itd. Živa iz elektroničke opreme predstavlja vodeći izvor žive u komunalnom otpadu. Dodatno, plastici koja se koristi u elektroničkoj opremi često se dodaju i inhibitori požara na bazi broma, koji uslijed neodgovarajućeg gospodarenja ovom vrstom otpada mogu uzrokovati značajne negativne učinke na okoliš. S druge strane, EE otpad sadrži brojne vrijedne materijale (staklo, plastiku, plemenite metale), koji se mogu ponovno iskoristiti. Ponovna uporaba i recikliranje sirovina iz islužene elektroničke opreme pomaže u očuvanju prirodnih resursa i sprječavanju onečišćenja zraka i vode i sprječavanju nastanka stakleničkih plinova uzrokovanih proizvodnjom novih proizvoda. Zbog svega navedenog od izuzetne je važnosti spriječiti nastanak EE otpada i ponovno iskoristiti ili reciklirati staru EE opremu i uređaje, te je stoga predložen niz mjera i provedbenih mehanizama za smanjenje količina ukupno nastalog EE otpada i smanjenje njegova štetnog utjecaja na okoliš.

Papir je jedan od najvažnijih i najraširenijih potrošačkih materijala s gotovo neograničenom mogućnošću namjene. U komunalnom otpadu nalazi se oko 30% otpada od papira i kartona. Ukoliko se odlaže, organski otpad kao što je papir razgrađuje se u bioplin, koji sadrži metan – staklenički plin povezan sa globalnim zatopljenjem. Otpadni papir i karton u tijelu odlagališta sporo se razgrađuju te značajno produljuju vijek aktivnosti odlagališta. Obzirom na visok udio ove vrste otpada u komunalnom otpadu uspješno provođenje mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpadnog papira i kartona važno je i za postizanje strogih europskih ciljeva. Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao. Neodgovarajuće gospodarenje građevnim otpadom ne samo da onečišćuje okoliš, već ova kategorija otpada zauzima veliki volumen na odlagalištima otpada. Prema rezultatima analize stanja i projekcijama o količinama proizvedenog građevnog otpada u RH i količinama koje se predviđaju za plansko razdoblje ovog dokumenta ova vrsta otpada obzirom na količine koje nastaju, visoki potencijal za recikliranje, te zakonski postavljene ciljeve predstavlja prioritet u gospodarenju otpadom i aktivnostima sprječavanja nastanka otpada .

12.2. Mjere sprječavanja nastanka otpada

Predložene mjere za sprječavanje nastanka otpada dane su u PGORH. Mjere primjenjive za Općinu dane su u nastavku Tablicom 24.

Tablica 24. Mjere za sprječavanje nastanka otpada prema PGORH

Br.	Mjera	Opis
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada: - uvođenje poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja - definiranje uvjeta koje mora zadovoljiti materijal od rušenja
2.	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - Provođenje informacijskih kampanja koje uključuju izradu i promoviranje letaka i priručnika - Edukacija putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinu definiranja mjera i aktivnosti za sprječavanje nastanka biootpada
3.	Promicanje održive gradnje	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka građevnog otpada u vidu edukacija o održivoj gradnji
4.	Uspostava sustava doniranja hrane	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada: - pokretanje kampanje s temom doniranja hrane
5.	Organizacija komunikacijske	Ova mjera uključuje sprječavanje

	kampanje za građane	nastanka komunalnog otpada
6.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka komunalnog otpada
7.	Promicanje kućnog kompostiranja	Ova mjera uključuje sprječavanje nastanka biootpada
8.	Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada i otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada
9.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada

13. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU MJERA PLANA

Općina je dužna osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Sredstva za provedbu ovog Plana potrebno je osigurati iz:

- vlastitih sredstava Općine i sredstava komunalne tvrtke,
- Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- strukturnih i investicijskih fondova Europske unije namijenjenih zaštiti okoliša - Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020., prioritetna os 6 -Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti (6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije upodručju okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta),
- iz drugih izvora.

Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prikazani su u Tablici 25:

Tablica 25. Okvirni troškovi izgradnje sustava gospodarenja komunalnim otpadom (nije uračunat PDV)

Vrsta troška	Okvirna ukupna cijena troška	Vrijeme troška
Prekretni kiper sanduk zapremine 3.5 m ³ - 3 komada*	oko 600.000,00 kn	2018., 2019. god.
Kamion smečar - 2 komada*	oko 2.100.000,00 kn	2019., 2020. god.
Kamion navlakač*	oko 2.000.000,00 kn	2018., 2019. god.
Nadogradnja za vozila za skupljanje otpada*	oko 3.000.000,00 kn	2018., 2019. god.
Drobilica za otpad*	oko 2.500.000,00 kn	2020. god.
Nabava kompostera	oko 500.000,00 kn	2017.,2018.,2019. god.

Nabava spremnika / vrećica za odvojeno prikupljanje otpada	oko 1.500.000,00 kn	2017., 2018., 2019., 2020. god.
Nabava podzemnih spremnika za otpad (nabava, ugradnja, smećomat)	oko 30.000,00 kn po spremniku	2019., 2020. god.
Samohod za drobljenje građevnog i glomaznog otpada*	oko 4.500.000,00 kn	2020. god
Nabava bio-filtarskih poklopaca za spremnike u kojima se nalazi biorazgradivi otpad	oko 500.000,00 kn	2018., 2019., 2020. god.
Nabava malih spremnika (kantica) za predaju otpadnog ulja u reciklažnom dvorištu	oko 60.000,00 kn	2018., 2019. god.
Čipiranje spremnika za MKO (ugradnja čipova, uređaji za očitavanje, programska podrška)	oko 250.000,00 kn	2020., 2021. god.
Izgradnja reciklažnog dvorišta (dokumentacija, izgradnja, opremanje)*	oko 3.000.000,00 kn	2018., 2019., 2020. god.
Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad*	oko kn 5.000.000,00 kn	2018., 2019., 2020. god.
Izgradnja sortirnice i kompostane*	oko 20.000.000,00 kn	2020., 2021., 2022. god.
Nabava sjeckalice za granje i vrtni otpad*	oko 150.000,00 kn	2020. god.
Izrada Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	oko 5.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano
Edukacija i održavanje izobrazno-informativnih aktivnosti	oko 20.000,00 kn/godišnje (veći godišnji trošak u početnim godinama edukacijskih aktivnosti)	Kontinuirano
Akcije prikupljanja otpada	oko 20.000,00 kn/godišnje	Kontinuirano

Sanacija lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš	oko 200.000,00 kn	2020. god.
---	-------------------	------------

Troškovi koji su u gornjoj tablici označeni s „*“ prikazuju ukupan trošak komunalne opreme i građevina za gospodarenje otpadom koju komunalna tvrtka Peovica d.o.o. planira nabaviti i izgraditi. Navedena komunalna oprema i građevine za gospodarenjem otpadom namijenjene su svim JLS na kojima komunalna tvrtka Peovica d.o.o. vrši svoje djelatnosti.

14. ZAKLJUČAK

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 15/78) u članku 18. navedeno je da

(1) Vlada, županije, Općina Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u skladu sa svojim nadležnostima, potiču djelatnosti i aktivnosti u svezi sa zaštitom okoliša koje sprječavaju ili smanjuju onečišćavanje okoliša, kao i zahvate u okoliš koji smanjuju uporabu tvari, sirovina i energije, te manje onečišćuju okoliš ili ga iskorištavaju u dopuštenim granicama.

(2) Vlada, županije, Općina Zagreb, veliki gradovi, gradovi, općine i pravne osobe s javnim ovlastima u području zaštite okoliša dužni su poticati **informiranje, izobrazbu i poučavanje javnosti** o zaštiti okoliša i održivom razvitku i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.

Održivi razvoj i smjernice za uspostavu istog daju putokaz kojim Planovi gospodarenja otpadom svih subjekata, a posebice općine na kojima je velika odgovornost, obuhvaćaju sve aktivnosti i potrebna sredstva za učinkovito gospodarenje otpadom. Planiranim aktivnostima u gospodarenju otpadom, koje su navedene ovim Planom gospodarenja otpadom Općine, postići će se ciljevi gospodarenja otpadom zacrtani na nacionalnoj razini.

Mjere gospodarenja otpadom Općine obuhvaćaju sve mjere od smanjenja nastanka otpada, odvojenog prikupljanja otpada te smanjenja količina otpada koje se odlažu na odlagalištu otpada. Revizijom cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, uspostavom službe komunalnog redarstva, uspostavom funkcioniranja reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, sudjelovanjem u izgradnji nove kompostane, sortirnice i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad na području Grada Omiša, podjelom kućnih kompostera, nabavkom nove opreme za odvojeno prikupljanje otpada principom „od vrata do vrata“, uspostavom sustava odvojenog prikupljanja biootpada, revizijom Odluke o komunalnom redu i ostalih zakonskih akata Općine te provođenjem edukacijskih aktivnosti motiviralo bi se stanovnike Općine na odvajanje komponenti miješanog komunalnog otpada, kućno kompostiranje biorazgradivog komunalnog otpada te predavanje samo ostatnog otpada, odnosno miješanog komunalnog otpada.

Općina želi svim mjerama iz ovog Plana postati zelena općina, ali isto tako, postupati sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 03/17) te biti Općina u kojoj će svaki stanovnik promišljati o zaštiti okoliša. Općina usvajanjem ovog Plana postavlja ciljeve i rokove provedbe istih. Nadzor nad provedbom Plana obavlja Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko – dalmatinske županije.

Općina sukladno članku 22. ZOGO-om putem medija izvješćuje javnost o mjestu na kojem je objavljen nacrt Plana gospodarenja otpadom. Javnost svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja može iznositi u roku od minimalno 30 dana od dana objave.

Načelnik Općine najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. siječnja tekuće godine, za prethodnu godinu, podnosi izvješće Općinskom vijeću o izvršenju Plana, a poglavito o provedbi utvrđenih obaveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Godišnje izvješće priprema radna skupina koju imenuje Načelnik. Izvješće se najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostavlja Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije i objavljuje u službenim novinama.

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u općinskom službenom glasilu.

Odluka o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Zadvarje za razdoblje 2017.-2022. godine donesena je na 18. sjednici Općinskog vijeća Općine Zadvarje 19. travnja 2017. godine.

Klasa: 310-33/17-01/01

Ur.broj: 2155/04-01-18-01

Zadvarje, 19. travnja 2017.

Predsjednik Općinskog vijeća

Toni Popović

15. PRILOZI**15.1 Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati**

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematični otpad	200113*	Otapala
	200114*	Kiseline
	201015*	Lužine
	200117*	Fotografske kemikalije
	200119*	Pesticidi
	200121*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	200123*	Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	200126*	Ulja i masti koje nisu uvedene pod 200125
	200127*	Boje, tiskarske boje, ljepljive smole koje sadrže opasne tvari
	200129*	Detegenti koji sadrže opasne tvari
	200131*	Citotoksični i citostatici
	200133*	Baterije i akumulatori buhaćenih pod 160601, 160602 i 160603 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže baterije
	200135*	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 200121 i 200123, koja sadrži opasne komponente
	200137*	Drvo koje sadrži opasne tvari
150110*	Ambalaže koje sadrže opasne tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	
150111*	Metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
Otpadni papir	150101	Ambalaža od papira i kartona
	200101	Papir i karton
Otpadni metal	150104	Ambalaža od metala
	200140	Metali
Otpadno staklo	150107	Staklena ambalaža
	200102	Staklo
Otpadna plastika	150102	Ambalaža od plastike
	200139	Plastika
Otpadni tekstil	200110	Odjeća
	200111	Tekstil
Krupni (glomazni) otpad	200307	Glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	200125	Jestiva ulja i masti

Boje	200128	Boje,tiskarskeboje,ljepilaismole,kojenisunavedenepod200127
Deterdženti	200130	Deterdžentikojinisunavedenipod200129
Lijekovi	200132	Lijekovikojinisunavedenipod200131
Baterije i akumulatori	200134	Baterijeiakumulatorikojinisunavedenipod200133
Električna i Elektronička oprema	200136	Odbačenaelektričnai elektroničkaopremaojojanijenavedenapod200121,200123

15.2. Mjere, nositelji i rokovi za postizanje zadanih ciljeva

Mjera	Nositelji	Godina					
		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Uspostava odvojenog prikupljanja otpada sistemom „od vrata do vrata“	JLS/Peovicad.o.o.	-	-	-	-	-	+
Uspostava sustava odvojenog prikupljanja biootpada	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	-	+	+	+
Sudjelovanje u uspostavi reciklažnog dvorišta na području Grada Omiša	JLS	-	-	+	+	+	+
Omogućiti građanima korištenje mobilnog reciklažnog dvorišta	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Sudjelovanje u izgradnji sortirnice na području Grada Omiša	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	+	+	+	+
Sudjelovanje u izgradnji kompostane na području Grada Omiša	JLS/Peovicad.o.o.	-	-	-	-	+	+
Sudjelovanje u	JLS/Peovica	-	-	-	+	+	+

izgradnji reciklažnog otpada za građevinski otpad na području Grada Omiša	d.o.o.						
Nabava sjeckalice za granje i vrtni otpad	JLS/Peovica d.o.o.	-	-	-	-	+	+
Izmjene cjenika javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	-	-	-	-	-
Uspostava kvalitetne službe komunalnog redarstva	JLS	+	-	-	-	-	-
Eko-akcije prikupljanja turističkog otpada	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Izmjena Odluke o komunalnom redu	JLS	+	-	-	-	-	-
Nadgledanje prostora Općine s ciljem uočavanja nepropisno odbačenog otpada u okoliš	JLS	+	+	+	+	+	+
Edukacija stanovništva	JLS/Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Općinski poticaji za dostizanje ciljeva u gospodarenju otpadom	JLS	+	+	+	+	+	+
Provođene zelene javne nabave	JLS, tijela javne vlasti, ustanove	+	+	+	+	+	+
Analize sastava MKO koji potječe s prostora Općina	Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Evidencija količina i vrsta otpada sakupljenog s prostora Općina	Peovica d.o.o.	+	+	+	+	+	+
Sanacija lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom u okoliš	JLS	+	+	+	+	+	+

Sukladno članku 31. Statuta Općine Zadvarje („Službeni glasnik“ Općine Zadvarje br.03/09. i 02/13.) , Općinsko vijeće na svojoj 18. sjednici održanoj dana 19.04.2017. donosi

Zaključak o
prihvatanju izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2016.

I

Od ukupnog prihoda za 2016. godinu za rashode iz Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2016. utrošeno je kako slijedi:

- prometna infrastruktura (priprema, sanacija projektiranje,) u iznosu od 10.000,00 kuna
- održavanje tržnice u iznosu od 2500,00 kuna
- održavanje i uređenje javnog WC u iznosu od 2500,00 kuna
- Higijeničarska služba i veterinarske usluge za potrebe održavanja pazara ...121.268,75 kuna
- naknada za deponij22.423,65 kuna
- održavanje i uređenje javnih površina ...66.275,00 kuna
- redovno održavanje javne rasvjete69.078,13 kuna
- sanacija odlagališta, zbrinjavanje otpada ...1503,00 kuna

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Zadvarje .

Klasa:363-02/1701/01

UrBroj:2155/04-01-17-01/18

Zadvarje, 19.04.2017

Predsjednik
Općinskog vijeća
Toni Popović

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ZADVARJE
OPĆINSKO VIJEĆE

Sukladno članku 31. Statuta Općine Zadvarje („Službeni glasnik“ Općine Zadvarje br.03/09. i 02/13.) , Općinsko vijeće na svojoj 18. sjednici održanoj dana 19.04.2017. donosi

Zaključak o
prihvatanju izvješća o izvršenju programa izgradnje komunalne infrastrukture za 2016.

I

Od ukupnog prihoda za 2016 godinu za rashode iz Programa izgradnje komunalne infrastrukture za 2016 utrošeno je kako slijedi:

- izgradnja poljskih puteva (priprema, sanacija projektiranje, sanacija) u iznosu od 114.000,00 kuna
- izgradnja javnih-hortikularnih i drugih površina u iznosu od 27.547,20 kuna

- mrtvačnica i groblja-izgradnja u iznosu od 38.375,00 kuna

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviti će se u Službenom glasniku Općine Zadvarje .

Klasa:363-02/1701/02

UrBroj:2155/04-01-17-01/18

Zadvarje,19.04.2017.

*Predsjednik
Općinskog vijeća
Toni Popović*

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ZADVARJE
OPĆINSKO VIJEĆE**

Akti Općinskog vijeća

Stranica :

- PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ZADVARJE za razdoblje 2017.-2022. godine	1-56
-Zaključak o prihvaćanju izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2016.	57
- Zaključak o prihvaćanju izvješća o izvršenju programa izgradnje komunalne infrastrukture za 2016.	57-58

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE ZADVARJE

Izdavač : Općinsko vijeće Općine Zadvarje

Uređuje : Ž. Đerek

Adresa : Sv.Kate 28 , 21255 Zadvarje tel./fax.: 021/729-222

List izlazi po potrebi